

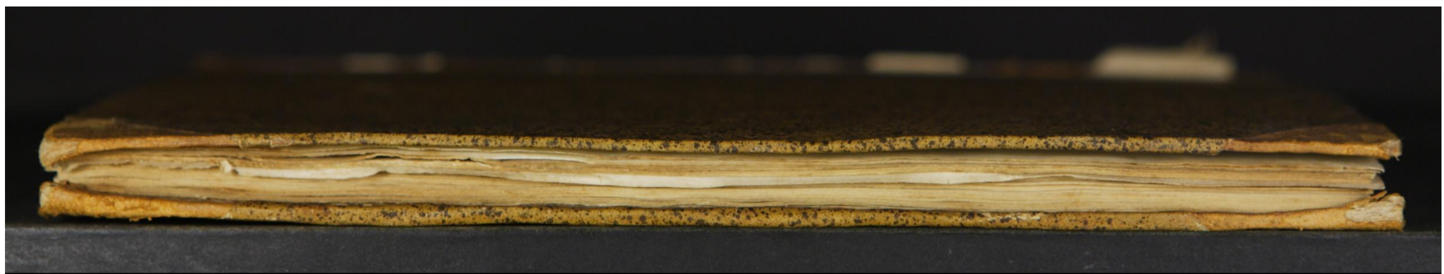
LI
ionale
nze

Ven. 1484
16
INCUNABULI
M
6
25
Biblioteca Nazionale Centrale - Firenze

VIII
82

è vero

non è
vero.
G. [illegible]

Denis Tom. 1. pag. 186. № 1414.

Munificentia
Ferdinandi III.
die 3. Ianuarii 1793.

è vero (Mancano due Carte in principio
cioè a I. e a II. essendo stato cancellato
non è vero. G. M. (il Registro dove invece di essere a I. deve
essere a III.

Pom. Calb.
Gram.
Venet. 1489

DE DECLINATIONIBVS.

Eclinatiões nominũ quæ ex ordĩe quattuor uocalium diuiduntur sunt sex.

Prima declinatio genitiuũ numeri singularis finit ae diphthongo in maribus ac fœminis tantum: ut hic poeta: huius poetæ. hæc musa: huius musæ. Vetus cõsuetudo semigræca aliter etiã protulit: ut hæc maia: huius maias. hæc anima: huius animai. Quod indicat hic paťfamilias hic paterfamiliæ. hic paterfamiliaí et hi patresfamiliarũ scribente Sisenna: ut adserit. M. Varro.

Nominatiuo numeri singularis. hic Aeneas: genitiuo huius æneæ: datiuo huic æneæ: accusatiuo hunc æneam: uocatiuo o ænea: ablatiuo ab hoc ænea. Nominatiuo numerí pluralis. Hi æneæ: genitiuo horũ ænearum: datiuo his æn[illegible]is: accusatiuo hos æneas: uocatiuo o æneæ: ablatĩo ab his æneis.

[illegible]omi[illegible]atiuo numeri singularis. hic anchises: genítiuo huius anchisæ: datiuo huic anchisæ: accusatiuo hunc anchiseu: uocatiuo o anchise et anchisa: ablatiuo ab hoc a[illegible]se et anchisa. Nomĩatiuo numeri pluralis. hi anchis[illegible] [illegible]nitiuo horũ anchisarũ: [illegible] his anchisis: accusatiuo ho[illegible] anchisas: uocatiuo o an[illegible] ablatiuo ab his anch[illegible]

[illegible]tiuo num[illegible] sing[illegible]laris. hic poeta: geni[illegible] o huius po[illegible]ta. datiuo [illegible] [illegible]fatiuo hũ[illegible]: uocati[illegible] o poeta: ablatiuo [illegible] hoc poeta. No[illegible] plura[illegible] [illegible]i poetæ: [illegible] horũ p[illegible] [illegible]tõ h[illegible] poetis: accusatiuo hos poetas: uocatiuo o poetæ: ablatiuo ab his poetis.

Dandi et auferendi casus in quibusdã fœĩs aliter pronũcia ti sũt:ut deabus:filiabus:natabus:libertabus:equabus:mu labus:et adhuc amplior usus uocis:ut cõseruabus: dextra bus. Et in pronoĩbus:eabus:nostrabus:ur̃abus:ut in secũ do uolumine Papiriani.

Noĩatiuo nũeri singularis.hic et hæc aduena : genitiuo hu ius aduenæ:datiuo huic aduenæ:actõ hũc et hãc aduenã uocatiuo o aduena:ablatiuo ab hoc et ab hac aduena.

Noĩatiuo nũeri plu.hi et hæ aduenæ:gtõ horũ et harũ ad uenarũ:dtõ his aduenis:actõ hos aduẽas: uocatiuo o ad uenæ:ablatiuo ab his aduenis. Et cætera talia. Sũt tamen quædã a duobus uerbis declinata colo et gigno equis uo cabula in gtõ multitudinis consuetudo usurpauit aliter ut hic et hæc graiugena:cœlicola:horũ et harũ graiuge nũ et cœlicolũ:graiugenarũ et terrigenarum.

DE SECVNDA DECLINATIONE.

[S]Ecunda declinandi ratio est in mare fœĩaque et neu trali : cuius patrius nũeri singularis finit. I. ut hic pri amus:huius priami.hic Caius:huius cai.hic Orpheus:hu ius orphei.

[illegible]iuo nũeri sig. hic priamus:gtõ huius priami: dtõ hu [illegible] priamo:[illegible]tõ hũc priamũ:[illegible]iuo o priame: ablatiuo ab hoc [illegible] Ntõ nũe[illegible] plu. hi [illegible] gtõ horũ pri am[illegible]ũ. dtõ his [illegible]amis: actõ hos priamos:[illegible]catiuo o pri ami: ablatiuo ab his priamis.

[illegible]atiuo nũe[illegible] sing. hic orpheus: huius orphei [illegible]

huic orpheo et orphi : hūc orpheū et orpheā:o orpheu : ab hoc orpheo . Nominatiuo numeri pluralis.hi orphei: horū orpheorum:his orpheis:hos orpheos o orphei : ab his orpheis. Virgilius attice pronunciauit:huius Androgeo.

Noīatiuo nūeri sing.hoc tēplū:huius tēpli:huic tēplo: hoc tēplū:o tēplū:ab hoc tēplo. Ntō nūeri plu.hæc templa horū tēplorū:his tēplis:hæc tēpla:o tēpla:ab his tēplis.

Noīatiuo nūeri sing.hic puer:huius pueri:huic puero:hūc puerū.o puer:ab hoc puero. Noīatio nūeri plu.hi pueri horū puerorū:his pueris:hos pueros:o pueri: ab his pueris.Ipsa noīa duplicitē enūciamus: utputa Euādrus et euāder:leandrus et leander.

Ipsa etiam nomina finita in us.I.uocali præcedente uocandi casum efferunt per.I.ut o cai o tulli o uirgili.Analogia cupere uidetur:o tullie:o uirgilie.Consuetudo aliquando dixit.o tullius:o uirgilius.

Nominatiuo numeri singularis. Tener tenera tenerum: teneri teneræ teneri:tenero teneræ tenero : tenerum teneram tenerum:o tener o tenera o tenerum: ab tenero ab tenera ab tenero.

Nominatiuo numeri pluralis . Teneri teneræ tenera: tenerorum [illegible] rum tenerorum:teneris: teneros teneras tenera [illegible] neræ o tenera:ab teneris.

In quibuidā uocabulis in genitiuo multitudīs consuetudo plusq̄ analogia ualuit:utputa horū nūmū horū modiū Eodē mō quæ sunt numismatū numerique mēsuræque

et ponderis. Et similiter quædam alia: ut horum uirũ horũ fluuiũ. Cicero meminit in neutris hoc etiã usitatũ esse ut horum armũ pro armorum. et me meũ factum pudet pro meorum factorum: dixit Comicus.

Duo neutralia us finita huius declinationis esse uoluere sine multitudine: utputa hoc uulgus: huius uulgi. hoc uirus: huius uiri. Ntõ numeri pluralis. hi duo hæ duæ hæc duo: gtõ horum duorũ harum duarum horũ duorũ: dtõ his duobus duabus duobus: actõ hos duos et duo has duas hæc duo: et in mare etiam hos duo: uocatiuo o duo o duæ o duo: Ablatiuo ab his duobus duabus duobus: Sic declinamus et ambo.

DE TERTIA DECLINATIONE.

Ertia declinãdi ratio in gtõ numeri singularis ante. I. finale hẽt. E. discretis syllabis ut hic uel hæc dies: huius diei. Et in eo casu uetus aliter consuetudo usurpauit quo non solũ poetæ: sed oratores et historici sũt usi: utputa huius diei perniciei. aciei: faciei: huius dii: pernicii: acii: facii: huius die: pernicie: acie: facie.

Noiatiuo nũeri singularis. hic uel hæc dies: huius diei: huic diei: hunc uel hanc diem: o dies: ab hoc uel ab hac die. Numeri pluralis. hi dies: horum dierum: his diebus: hos dies: o dies: ab his diebus.

DE QVARTA DECLINATIONE.

Varta declinãdi rõ ualde copiosa ẽ. qa maior uocũ pars genitiuũ numeri sing. finit is: unde et auferendi pro scribentis arbitrio mõ. I. mõ. E. a ue

teribus prolatus est: posteri discrimē fecerūt de quo mox dicemus.

Numeri sing. Hoc poema: huius poematis et poematos: huic poemati: hoc poema: o poema: ab hoc poemate. Numeri plu. hæc poemata: horū poematū: his poematis et poematibus: hæc poemata: o poemata: ab his poematis et poematibus.

Nūeri singularis. Hoc sedile: huius sedilis: huic sedili: hoc sedile: o sedile: ab hoc sedili. Numeri plu. hæc sedilia: horū sediliū: his sedilibus: hæc sedilia: o sedilia: ab his sedilibus. Gummi sinapi frugi et cætera talia per omnes casus pari uoce declinantur.

Nūeri sing. hic Cato: huius catonis: huic catoni: hunc catonē: o cato: ab hoc catone. Nūeri plu. hi catones: horū catonū: his catōibus: hos catones: o catones: ab his catōibus.

Nūeri sing. hic et hæc hō: huius hoīs: huic hoī: hūc et hāc hoīem: o homo: ab hoc et ab hac hoīe. Nūeri plu. hi et hæ hoīes: horū et harū hoīum: his hoībus hos et has hoīes: o homines: ab his hominibus.

Nūeri singularis. Hoc lac: huius lactis: huic lacti: hoc lac: o lac: ab hoc lacte. Numeri plu. hæc lactea dixere ueteres ab eo quod erat hoc lacte.

Numeri singularis. Hic hannibal: huius hannibalis: huic hannibali: hunc hannibalem: o hannibal: ab hoc hannibale. Numeri pluralis. hi hannibales: horum hannibalū his hannibalibus. hos hānibales: o hannibales: ab his hanibalibus. Sic declinātur uigil et consul nisi quod muta-

tur lr̃a: tamẽ in ablatiuo dicimus ab hoc et ab hac uigili.

Numeri singularis. Hic pan:huius panos:huic pani: hunc pana:o pan:ab hoc pane. Numeri pluralis. Hi panes: horum panum:his panibus:hos panas:o panes:ab his panibus.

Nũeri singu. Hic simoen et simois:huius simoentis:huic simoenti:hũc simoẽta:o simoen et simois:ab hoc simoẽte.

Numeri pluralis. hi simoentes:horum simoẽtum:his simoentibus:hos simoentas:o simoentes:ab his simoentibus. Sic declinatur Anien qui et aliter:ut anio et anienus.

Numeri singularis. Hic delphin:huius delphinis:huic delphini:hunc delphina: o delphin:ab hoc delphine. Numeri pluralis. Hi delphines:horum delphinum:his delphinibus:hos delphinas:o delphines:ab his delphinibus. Dicitur et hic delphinus huius delphini.

Nomina on finita græca sunt cum nostra fiũt remoto .N. pronunciantur:ut Cicero usus:consuetudo magis poetas uoluit imitari:ut leon leontis:Demophoon demophoontis et in accusandi uoce hũc demophõta et leonta et hos demophoontas et leõtas ĩ quibus reliquimus.N.ut plato.

Nũeri singularis. Hoc lacunar:huius lacunaris: huic lacunari:hoc lacunar:o lacunar:ab hoc lacunari. Numeri pluralis. hæc lacunaria:horũ lacunariũ:his lacunaribus:hæc lacunaria:o lacunaria:ab his lacunaribus.

Numeri singularis. Hic pater:huius patris:huic patri: hũc patrem:o pater:ab hoc patre. Numeri pluralis. hi patres horum patrum: his patribus:hos patres:o patres: ab his

patribus.

Numeri ſingularis. Hic martyr:huius martyris:huic martyri:hunc martyrem:o martyr:ab hoc martyre.Numeri pluralis.hi martyres:horum martyrum:his martyribus hos martyres:o martyres:ab his martyribus.

Numeri ſingularis.Hic et hæc iuſtior et hoc iuſtius: huius iuſtioris:huic iuſtiori: hunc et hanc iuſtiorē et hoc iuſtius:o iuſtior et o iuſtius:ab hoc et ab hac et ab hoc iuſtiorē et iuſtiori. Nūeri pluralis. Hi et hæ iuſtiores et hæc iuſtiora:horum et harum et horum iuſtiorum:his iuſtioribus:hos et has iuſtiores et hæc iuſtiora : o iuſtiores et iuſtiora:ab his iuſtioribus.

Numeri ſingularis.Hoc æquor:huius æquoris: huic æquori:hoc æquor:o æquor:ab hoc æquore. Numeri plu.Hæc æquora:horum æquorum:his æquoribus:hæc æquora:o æquora:ab his æquoribus.

Nūeri ſiugularis.hoc marmur. huius marmoris: huic marmori:hoc marmur:o marmur:ab hoc marmore. Numeri pluralis.hæc marmora:horum marmorum:his marmoribus:hæc marmora:o marmora:ab his marmoribus.

Antonius Cimpho nō mutabat.u.in.o. ſed pronūciabat marmur marmuris.Ebur eburis.iecur iecuris.

Nūeri ſingularis.hæc maieſtas: huius maieſtatis: huic maieſtati:hanc maieſtatē: o maieſtas:ab hac maieſtate. Numeri pluralis.hæ maieſtates:harum maieſtatium:his maieſtatibus:has maieſtates:o maieſtates : ab his maieſtatibus.

Numeri singu. Hic miles: huius militis: huic militi: hūc militē: o miles: ab hoc milite. Nūeri plu. hi milites horū militum: his militibus: hos milites: o milites: ab his militibus.

Numeri singularis. hæc Lis: huius litis: huic liti: hanc litem o lis: ab hac lite. Numeri pluralis. hæ lites: harum litium his litibus: has lites: o lites: ab his litibus.

Numeri singularis. hic et hæc bos: huius bouis: huic boui: hunc et hanc bouem: o bos: ab hoc et ab hac boue. Numeri pluralis. hi et hæ boues. horum et harum boum: his bubus: hos et has boues: o boues: ab his bubus. Veteres dixerunt hic et hæc bouis: huius boueris.

Numeri singularis. Hæc uirtus: huius uirtutis: huic uirtuti hanc uirtutem: o uirtus: ab hac uirtute. Numeri pluralis hæ uirtutes. harum uirtutum: his uirtutibus: has uirtutes o uirtutes: ab his uirtutibus.

Numeri singularis. Hoc pectus: huius pectoris: huic pectori: hoc pectus: o pectus: ab hoc pectore. Numeri pluralis. hæc pectora: horum pectorum: his pectoribus: hæc pectora: o pectora: ab his pectoribus.

Numeri singularis. Hic et hæc et hoc audax: huius audacis huic audaci: hunc et hanc audacem: et hoc audax: o audax: ab hoc audace. Nūeri plura. hi et hæ audaces et hæc audacia: horū et harū et horū audacium: his audacibus: hos et has audaces et hæc audacia: o audaces et o audacia ab his audacibus. Nūeri sing. hæc supellex: huius supellectilis: huic supellectili: hāc supellectilē: o supellex: ab hac supellectile. Nūe. plu. hæc supellectilia harū supellectiliū

his ſupellectilibus: hæc ſupellectilia:o ſupellectilia:ab his ſupellectilibus.

Numeri ſing. Hic et hæc et hoc felix:huius felicis: huic felici:hunc et hanc felicem et hoc felix:o felix:ab hoc et ab hac felice et ab hoc felici.

Numeri plu. Hi et hæ felices et hæc felicia:horum felicium his felicibus:hos et has felices et hæc felicia:o felices et o felicia:ab his felicibus.

Numeri ſing. Hic et hæc et hoc præcox:huius præcocis:huic præcoci:hunc et hanc præcocem et hoc præcox: o præcox:ab hoc et ab hac ab hoc præcoce et præcoci.

Numeri pluralis hi et hæ præcoces et hæc præcocia : horum et harum et horum præcocium:his præcocibus: hos et has præcoces et hæc præcocia:o præcoces et o præcocia ab his præcocibus.

Nūeri ſingularis. Hic et hæc et hoc trux:huius trucis: huic truci:hunc et hanc rrucē et hoc trux:o trux:ab hoc et ab hac et ab hoc truce et truci.

Numeri pluralis. Hi et hæ truces et hæc trucia:horū et harum et horum trucium:his trucibus:hos et has truces et hæc trucia: o truces et o trucia:ab his trucibus.

Numeri ſingularis. hic œdipus:huius œdipodis:huic œdipodi:hūc œdipoda et œdipoden:o œdipus: ab hoc œdipode.

Numeri pluralis..hi œdipodes:horum œdipodū:his œdipodibus:hos œdipodas:o œdipodes:ab his œdipodibus

Dicimus et hic œdipus œdipi quia apud græcos ē του

οἰδίποδου et hic œdipodes:huius œdipodæ.

Numeri singularis.hæc amathus:huius amathuntis: huic amathunti:hãc amathunta:o amathus:ab hac amathunte.Numeri pluralis hæ amathuntes: harum amathũtum his amathuntibus:has amathuntes:o amathuntes:ab his amathuntibus.

Numeri singularis.Hoc melos:huius melu. Et in multitudine hæc mele.

Numeri singularis.hæc Calliope:huius calliopes:huic calliope:hanc calliopen:o calliope:ab hac calliope.Si multitudo fuerit necessaria et latina et similis poetæ.

Declinata ab amathunte et a cæteris talibus nõ seruant .n. ut amathusius:pessimus pessimuntis pessimusius . Opus opuntis opusius.trapezus trapezuntis trapezusius.

Auferendi casus supradictæ declinatiõis finit.I.et. E. ut decor et carminis necessitas expetit. Tamẽ noĩa fluminũ et mõtium horũ et locorum seruãt.I.ut ab hoc tiberi:lyri:ocri:pari:et accusandi duplex ex his:ut hunc tiberim et tiberin:ocrim et ocrin:capym et capyn.

De quinta declinatione.

Quinta declinandi ratio.u.finale numero singulari ubique tenuit:ut hoc genu et hoc gelu:pecu.in multitudine mutat uoces ut.

Numeri pluralis. hæc Genua : horum genuum : his genibus et genubus:hæc genua:o genua:ab his genibus et genubus.

De sexta declinatione.

Sexta declinandi ratio us finit genitiuo singulari:ut hic uisus:huius uisus.

Numeri singularis.hic Visus:huius uisus:huic uisui : hunc uisum:o uisus:ab hoc uisu.Numeri pluralis.hi uisus:horū uisuum:his uisibus hos uisus:o uisus:ab his uisibus.

In illis uero quæ.t.ante us habēt:duplex cōsuetudo est . ut hic senatus:ornatus: tumultus:huius sēatus et senati. tumultus et tumulti:ornatus et ornati.

In hac declinatione sexta datiuus etiā finit.u. ut parce me tu:cytheræa:et uenit a genitiuo us.Aliter erat genitiuus uis diuisis syllabis:ut huius senatuis uisuis.unde fit huic senatui uisui.

Noīatiuo sing.Hæc domus:huius domus:huic domui:hāc domum:o domus:ab hac domu.

Numeri pluralis hæ domus: harum domuum:his domibus: has domus:o domus:ab his domibus. Veteres aliter utputa.

Nueri sing.Hæc domus:huius domi:huic domo: hanc domum:o dome:ab hac domo.

Numeri pluralis.Hæ domi:harum domorum:his domis: has domos:o domi:ab his domis.

Eiusdē duplicis casuū uocis ut.M.Varro adserit sūt pleræque arborēs:laurus:fagus:quercus:ficus:myrtus:cupressus platanus:alnus:et his additur colus:et cætera illis similia.

Græcæ cōsuetudinis est hæc dido et cætera talia.

Numeri sing. Hæc dido: huius didus et didos:huic dido et didoi:hāc dido:o dido:ab hac dido.

Numero plurali non utimur. Verum et hæc romana fi-
unt quousque patitur decor:ut fabius de græca declina-
tione ait:ut hæc dido:huius didōis:sic māto : Callipso.et
cætera talia. Cæsar præcipit dicēdū esse calipsonē et dido
nē ut indicat tetrastichō in romulo.

Vatibus ausoniis tyriā dat græcia dido.
Ferit didonem romula uox taciti.
At calipsonem latiis das inclite cæsar.
Quodque decor patitur quinctiliane iubes.

Sunt quædā noīa cōsuetudine nimis defectiua.ut hūc late
rē:ab hoc latere:hāc dicionē:ab hac diciōe: hāc dicā: has
dicas:huius spōtis:ab hac spōte:hoc tabum:ab hoc tabo:
huius impetis:ab hoc impete.

Sunt noīa quæ carēt capite:ut huius uicis:necis:obicis : fru
gis:uerberis uisceris:additur aliquādo caput:ut Lucretii
uiscus.

Quædā declinandi formā mutāt:ut hoc uas:huius uasis
hæc uasa uasorū.hoc iugerum:huius iugeri:hæc iuge[illegible]
horū iugerū.forte ab illo auferēdi q̄ ē ab hoc iugere. h[illegible]
ador adoris:hæc adorea:horū adoreorū.

Obliqui mutātur uelut aliūde procedāt:ut hic anio : hu[illegible]
anienis.hoc iecur:huius iecinoris.hoc iter:huius itineris.
hic iuppiter:huius iouis.hic marspiter:huius martis
Et in his sua prima uox fuit aniē anienis.iecinor iecin[illegible]
itiner itineris.iouis iouis.mars martis . et itē illud cū [illegible]
usurpatū.anio aniōis.iecur iecoris.iter iteris.iuppiter [illegible]
pitris.marspiter marspitris.

Sunt quæ trifariam pronunciantur: utputa Gerion gerionis: Gerionus gerioni geriones gerionæ. hic alceus: huius alcei: et hic alceo: huius alceonis. hic œdipus: huius œdipodis uel œdipodos: hic œdipodes: huius œdipodæ hic œdipus: huius œdipi. Quædam pari uoce per omnis casus declinantur: ut sinapi: gūmi: mancipi: frugi: gerundi: nihili.

Masculia sine multitudine puluis: sanguis: limus: muscus.

Fœminina sine multitudine: Lux: pax: culpa : eloquentia : elegantia : gratia: fortuna : scabies: sanies: secordia : supellex.

Neutralia singularia tantum: uirus: pus: baratrum: baculū: crocum: acetum: lac.

Masculina multitudinis: antes: carceres: cancelli: iferi: supi: liberi: lares: ludi: loculi: manes: optimates: primores : proceres: penates: quirites: maiores: posteri: idemque nepotes minores: mores: pugillares: natales: genitales: loci muliebres: titienses: rhamnenses: luceres: lemures: sales: pro urbanitate. columella: et salibus pro condimento utitur ab eo quod est hic sal. P. Scipio neutri generis pronunciauit hoc sal: sentes: uepres: fasti fori: in nauibus: circenses: seculares: et cætera talia.

Fœīa multitudinis: blāditiæ: bigæ : quadrigæ: aquæ calidæ aquæ sextiæ : exequiæ: excubiæ. exquiliæ: fores: feriæ: gigātæ: induciæ: insidiæ: idus: calendæ: nonæ: illecebræ: manubiæ: nuptiæ: nundinæ: nares: nugæ: plagæ: quæ sunt retia: primitiæ: phaleræ: quisquiliæ: grates: sarcinæ : præstigiæ:

ſuppetiæ:ſordes:ſcopæ:ſcalæ:tenebræ:aræ:fruges:inimici tiæ.litteræ:epiſtolæ:ſortes:preces.

Neutra multitudinis:cete:nenia.arma: mœnia:cibaria: cre pũdia:intextina:exta interanea:uiſcera: iuga montium: præcordia: raſtra:fori populi ro.ſerta bona pro diuitiis paſcua:incunabula:ſponſalia:arteria:lucretii.aliorũ ſunt fœminiæ:arteriæ:agonalia:parẽtalia: et cætera talia quæ ſunt ludorum:ut megaleſia:et ſacrorum angeronalia.

Sunt maſculina quæ tranſeunt in neutrum: ut hic tartarus hæc tartara.hic tenarus hæc tenara. hic targetus hæc tar geta.hic iſmarus hæc iſmara.hic gargarus hæc gargara hic menalus hæc menala.hic dindymus hæc dindyma. hic maſſicus hæc maſſica.hic ſupparus hæc ſuppara. hic carbaſus hæc carbaſa.hic ſibilus hæc ſibila. hic infernus hæc inferna.hic auernus hæc auerna. hic locus hæc loca et hi loci.hic iocus hæc ioca et hi ioci. hic baltheus hæc balthea hi balthei.

Fœïa in neutrũ.hæc pergamus hæc pergama.hæc arbutus hæc arbuta.hæc ſupellex hæc ſupelleƈtilia.

Neutra in maſculinũ. hoc cœlum hi cœli.hoc elyſium hi eliſii.hoc argos hi argi.hoc frenũ hi freni. hoc porrum hi porri.hoc filum hi fili.hoc raſtrum hi raſtri. hoc capi ſtrum hi capiſtri.hoc clatrum hi clatri. Dicimus etiã fre na:fila:raſtra:Sũt et duplicis generis ſub eadem uoce: ut hic et hæc alnus.hic et hæc pampinus.Et ut uarroni pla cet pleraque arborum nomĩa:ut hic uel hæc ficus: cupreſ

ſus:quercus:morus:et cætera talia. Itẽ hic et hoc uulgus et hoc uulgum.

Neutra in fœminina. hoc balneum hæ balneæ. hoc epulũ hæ epulæ. hoc delitium hæ delitiæ. Dicimus:et hæc balnea.

Sunt quædã cum duplici capite magnaĩmus et hic et hæc magnanimis. ſublimus et hic et hæc ſublimis:et cætera talia ab animo et quæ deſinunt in limus.

Sincerus:hic et hæc ſinceris. biiugus:hic et hæc biiugis. inermus:hic et hæc inermis. eneruus: hic et hæc eneruis. hilarus:hic et hæc hilaris. ſemiſomnus:hic et hæc ſemiſomnis. effrenus:hic et hæc infrenis. procliuus:hic et hæc procliuis. acer:hic et hæc acris. alacer:hic et hæc alacris. ſequeſter:hic et hæc ſequeſtris. equeſter:hic et hæc equeſtris. ſic pedeſter:campeſter:ſilueſter.

Sunt quædam duplicis capitis et generis.

Hic tonitrus hoc tonitru. hic penus hoc penu. hæc pecus hoc pecu. hæc ſpecus hoc ſpecu. hic gelus hoc gelu. hic artus hoc artu. hic amictus hoc amictu. hic cornus hoc cornu. hic baculus hoc baculum. hic collus hoc collum. hic crocus hoc crocum. hæc intybus hoc intybum. hic tignus hoc tignum. hic ſinus hoc ſinum pro uaſe. hic acinus hoc acinum. hic clypeus hoc clypeum. hic pyleus hoc pyleum. hic galerus hoc galerum. hic ſextertius hoc ſextertiũ. hæc criſtallus hoc criſtallum. hic epitaphius hoc epitaphium. hic uulgus hoc uulgum.

hic gibbus hoc gibbum . hic fundus hoc fundum : hic curriculus hoc curriculũ. hic cõmẽtarius hoc cõmẽtariũ hic tapes hoc tapetum et hoc tapete. hic sanguis hoc sanguẽ. hic retis hoc rete. hic panter hæc pantera. hic crater hæc cratera. Et quædam alia: hic et hoc guttur: hic et hoc iubar.

Analogia oĩa uocabula atque nomina: ut prima exigit uox perimit: consuetudo aliter usurpauit: multa alia dabit lectio: ideo longior esse nolui.

De comparatione :

Collationis gradus sũt tres. primus ut candidus. medius ut candidior. sũmus ut cãdidissimus. et hi aliter. simplex cõparatiuus: suplatiuus : medius et sũmus fiunt a genitiuo singulari simplicis et ubi. s. inuenitur demitur: utrique adiungitur or: et ssimus geminato. s. ut candidus candidior et cãdidissimus. utilis utilior utilissimus. uerũ i quibusdam uocibus magis inualuit consuetudo: utputa. Bonus melior optimus : malus peior pessimus. magnus maior maxius. paruus minor mimus. multũ plus : lucretius paruissimũ et multesimũ protulit. Muificẽtior et munificẽtissimus grãdiloquẽtior et grãdiloquẽtissimus. Et cætera talia non deducũtur ab eo quod ẽ munificus et grãdiloquus: sed ab illo munificens et grandiloquens.

Accidentia qualitatis et quantitatis apud romanos collationes admittunt cæteris hoc modo non utimur.

Accidentia quæ habent uocalem ante nouissimã syllabam us adsumunt magis : ut pius magis pius. idoneus magis

idoneus:arduus magis arduus:egregius magis egregius lucretius egregius neutrale medii protulit.
Cicero pientissimū non piissimū dicēdum esse in Antonium præcipit:et a pronoīe ipso Plautus fecit ipsissimū.

In quibusdam aliquando medius in superlatiuū non transit:ut memorior.senior iunior: adolescentior: obnixior: longinquior:anterior:citerior.Non facile admittitur antimus et citimus.Ditior et ditissimus: ab eo quod est ditis uenit.

Præpositiones:Citra:ultra:ante:supra:infra:ex se nihil pariunt:et quæ ab his creduntur aliunde ueniunt ex uetere usu.Citerus citerior citimus.ulterus ulterior ultimus. anterus anterior antimus.superus superior supremus.inferus inferior īfimus.exterus exterior extremus.sumus etiā a supo uenit. Propior sine simplici est et medio.proximus ab quo proximior.prior et primus sine simplici sūt.

Inueniuntur et alia quæ puerilis solertia scrutabitur: et eodem modo in cæteris rebus quæ in præsentia compendii causa post habentur: potest et præcipientis cura addere et pueri ingenium exercere:quo memoria non ducat rubiginem.

Nomina ipsa distinguntur et sæpe aliqua de causa imponūtur:ut ab eo cui hærebat primus ille Scipio: et a prudētia Catus et Cato: a corpis æqualitate Asina. a forma et proceritate columella.a leguminibus fabii lentuli pisones cicerones.ab ore laeca.a calamitate sinistræ Scæuola.a lambendis pudibūdis catilina.et alia quæ lectio docebit.Hæc

quácũque de causa antecedunt prænomina quæ aut singulis: aut binis: aut ternis litteris notantur: utputa .c.d.l. m.q.p.t. Ti. Sp. Cn. Sex. Caius: Decius: Lucius: Marcus: quĩtus publius: titus: tiberius: spurius: Cneus: Sextus. item et in fœminis. c.l.p.u.cl. Cn. caia: lucia: publia: quĩta: claudia: Cnea.

Cognomina siue gentilia: ut cornelius: porcius: tullius. Et simul omnia. M. portius: cato: censorinus. p. cor. Scipio: aphricanus. M. Tullius Cicero.

Sunt nomina quæ mente concipiuntur: ut uirtus deus: et mediæ potestatis quæ significant gentem: ut italus græcus. Et patriæ: ut romanus atticus. Et ad aliquid: ut pater frater: magister. et ordinis: ut binus trinus.

Sunt et declĩata græcæ formæ quæ dicuntur patronymica maris et fœminæ: et illa desinunt in des hæc in is. et deducũtur ab auis attauis parẽtibus: frĩbus: ducibus: cõditoribus urbiũ: a flumĩbus: siluis: mõtibus: et locis aliis: utputa alcides alcei nepos. priamides priami filius. iliades iliæ filius. Phætontiades sorores phætontis. æneades ab duce ænea. romulides a romulo cõditore. achelois ab acheloo amne. tenarides a tenaro mõte. hercinides ab hercinia silua. coricides nymphæ a corico antro. Fiunt et hoc modo priamus priami priamides. æneas æneæ æneades. Peleus pelei pelides. theseus thesei thesides. cũ .I. lõgo: et nestor nestoris nestorides. pauca discrepant: ut anchises anchisæ ãchisiades. achilles achillis achilleides ab achilleo me

lius. Hippotes hippotæ hippotades. Scipio ſcipiõis ſcipiades. Deucalion deucaliõis deucalides. Menecius menecii meneciades.

Numeri ſingularis. Hic priamides: huius priamidæ: huic priamidæ: hunc priamiden: o priamide: ab hoc priamide.

Numeri pluralis. hi priamides: horum priamidum et priamidarũ: his priamidis: hos priamidas: o priamide: ab his priamidis.

Fœminina a maribus ablata de fiũt: ut priamides priamis In theſide et ſimilibus interponitur. E. ut theſeis theſeidos. Ex æneade æneis. ex achilleide achilleis. ex phorco phorcinis. ex crati amne cratineis. ex nereo nerine. ex acriſio acriſione. ex adraſto adraſtine.

Numeri ſingularis. Hæc priamis: huius priamidis uel priamidos: huic priamidi: hanc priamida uel priamidem: o priami: ab hac priamide.

Numeri pluralis. hæ priamides: harũ priamidum: his priamidibus: has priamidas: o priamides: ab his priamidibus.

DE PRONOMINE.

Ronomen idem pene ualet quod nomen: ſed minus plene ſignificat.

Pronomini adcidunt ſex: genus: numerus: qualitas: figura: perſona: caſus.

Genera pronominũ ſunt quattuor.mas ut ille.fœmina:ut illa. neutrũ:ut illud.cõmune duũ generũ :ut hic et hæc noſtras. cõmune triũ generum:ut ego et tu.

Numeri duo:ſingularis et pluralis.

Figuræ duæ:ſimplex ut ego.compoſita egomet:tutemet:et in alia uoce:meopte:tuopte:ſuopte.

Perſonæ ſunt tres.prima ut ego.ſecunda ut tu.tertia ut ille.

Caſus totidem quot in nomine.

Noĩatiuo nũeri ſing:ego:gtõ mei:dtõ mihi:actõ me: ablatiuo ab me. Noĩatiuo nũeri pluralis nos: gtõ noſtrũ uel noſtri:dtõ nobis. actõ nos:ablatiuo a nobis.

Noĩatiuo nũeri ſingularis tu:gtõ tui: dtõ tibi: actõ te:uocatiuo o tu:ablatiuo a te. Noĩatiuo nũeri pluralis:uos:genitiuo ueſtrum uel ueſtri:datiuo uobis:actõ uos:uocatio o uos:ablatiuo a uobis.

Gtõ nũeri ſingu. et itẽ plu. ſui:dtõ ſibi:actõ ſe:ablatio a ſe.

Noĩatiuo nũeri ſingularis.ille illa illud:gtõ illius: dtõ illi: actõ illũ illã illud:ablatiuo ab illo ab illa ab illo. Noĩatiuo nũeri plu.illi ille illa:gtõ illorũ illarũ illorũ.dtõ illis: actõ illos illas illa:ablatiuo ab illis.

Sic declinãtur iſte et ipſe:uerũ et ipſe in neutro habet ipſũ.

Noĩatiuo nũeri ſingularis:is ea id: gtõ eius:dtõ ei: actõ eũ eã id:ablatiuo ab eo ab ea ab eo. Noĩatiuo nũeri plu. ii eæ ea:gtõ eorũ earũ eorũ:dtõ eis:actõ eos eas ea:ablatiuo ab eis. Veteres dixere eabus fœmiæ.

Noĩatiuo nũeri ſing.hic hæc hoc:gtõ huius:dtõ huic.actõ hũc hãc hoc:ablatiuo ab hoc ab hac ab hoc. Noĩatiuo

nūeri plu. hi hæ hæc: gtō horū harū horū: dtō his: actō hos has hæc: ablatiuo ab his.

Noīatiuo nūeri sing. meus mea meū: gtō mei meæ mei: dtō meo meæ meo: actō meū meā meū: ablatiuo a meo a mea a meo. Noīatiuo nūeri plu. mei meæ mea: gtō meorū mearū meorū: dtō meis: actō meos meas mea: ablatiuo a meis.

Sic declinātur tuus suus noster et uester et uocatiuū habēt præter suus.

Noīatiuo nūeri singu. hic et hæc nr̄as et hoc nostrate: gtō huius nostratis: dtō huic nostrati: actō hūc et hāc nostratē et hoc nostrate: uocatiuo o nostras et o nostrate: ablatiuo ab hoc et ab hac et ab hoc nostrate. Noīatiuo numeri plu. hi et hæ nostrates et hæc nostratia: gtō horū et harū et horū nostratiū: dtō his nostratibus: actō hos et has nostrates et hæc nr̄atia: uocatiuo o nostrates et o nostratia: ablatiuo ab his nostratibus. Sic declinatur ur̄as. Sunt et prouocabula. quæ ideo cū pronoībus miscemus quia non sepauimus uocabula a noībus.

Noīatiuo nūeri sing. quis et qui quæ quod: gtō cuius: dtō cui. actō quē quā quod: ablatiuo a quo et qui a qua et ꝗ a quo et qui. Nūeri plu. ꝗ quæ quæ: gtō quorū quarū quorū: dtō ꝗbus et queis: actō quos quas quæ: ablatio ab ꝗbus et queis. Et quæ fiūt a ꝗs: utputa ꝗdā ꝗcūque ꝗs quę: ꝗspiā: ꝗsnā: ꝗsꝗs: aliꝗs: neꝗs: siꝗs: ut ī gtō cuiusdā cuiuscūque et ī cæteris casibus: ut supra. uerum adiicitur neutrale: ꝗddā: ꝗcquā: ꝗcꝗd: aliꝗd: neꝗd: siꝗd: ut quoddā et ꝗddā: sic ī cæteris. Itē alia prouocabula: quātus

tantus:qualis:talis:quot quotus:hic et hæc cuias; et hoc cuiate:et cuius cuia cuium:unus:ullus:nullus: solus:alter: alius uter:uterque:utrilibet:neuter.totus:nemo unde Cato protulit neminis.

Noiatiuo nũeri sing.ntõ unus una unũ:gtõ unius:dtõ uni actõ unũ unã unũ:ablatiuo ab uno ab una ab uno. Numeri pluralis.noiatiuo uni unæ una:gtõ unorũ unarum unorũ:dtõ unis:actõ unos unas una:ablatio ab unis.

DE VERBO LIBER. II.

Erbũ siue uox siue dictio siue locutio significat cum tẽporibus et modo personis modo non in eo uis loquendi est:quia sensum aperit. Eius quædam decliata accipiũt casus:ut participia et gerundi: quæ ueteres utilitatis studiosi ab ipso uerbo non separauere.

Verborum genera sunt tria.primum cum temporibus et personis:ut lego fodio.

Secũdũ cum temporibus sine personis.ut legitur foditur.

Tertiũ cũ tpibus et casibus: ut legẽdi fodiẽdi: legẽs fodiẽs.

Verbo adcedunt octo.natura:coniugatio:tempus personæ qualitas:species:numerus: figura.et in tertio genere casus sine personis.

Naturæ sunt quattuor.faciẽdi ut lego.patiendi ut legor.cõmunis ut largior.neutralis ut egeo.posteriores fecere quĩ tam naturam quæ dicitur deponens:quod in uoce patiendi uim deponat.In principio duæ fuere faciendi et patiendi.Post facta cõmunis inde neutralis.

Coniugationes tres.prima in secunda persona faciendi. A:

productam habet:ut ămo amas.altera. E.ut moneo mo
nes. tertia diuiditur modo habet.I. breue: ut lego legis
modo.I.productum:ut audio audis.

Tempora sunt tria.præteritum ut amaui.præsens ut amo.
futurum ut amabo.et ipsum præteritum distinguitur:ut
minusq̃perfectum amabam et plusq̃perfectum amauerā
et futurum datur exactum amauero.

Personæ tres:quia triplex personarum uis est ut sit qui lo
quatur:et de quo:et ad quem.

Qualitas est informis uerborum:utputa absoluta: ut lego.
inchoatiua:ut calesco:quod significat ĭcipio fieri calidus
iteratiua quæ ostendit quid sæpius fieri:ut Varro scribit
et ea duplex in so et in to:quia ab ultima deducitur uoce
gerundi:ut lectito lectitas: et uiso uisis. Et iteratiua alia
ab hac ad linguæ augmētū.ut curso cursas et cursito cur
sitas. Quinta forma est tertiæ coniugationis productæ:
ut parturio exurio.Sexta forma dicitur mixta:ut gaudeo
gauisus sū. audeo ausus sū. soleo solitus sū: fio factus sū:
fido fisus sum.Septima forma faciendi et patiēdi uim ha
bet:ut exulo. uapulo:nubo:liceo. liceor uero liceris depo
nentis naturæ est.

Species siue modi declinandi sunt septem.fatendi ut lego:
Imperandi ut lege.optandi ut utinam legam. coniungē
di ut cum legam.Infinita ut legere.Gerundi ut legendi:
et quæ dicitur participium:ut legens.
Alius quidam modus est:ut legisne:et fatemur lego.

Nūeri duo singularis et multitudinis:ut lego et legimus.
Figuræ duæ simplex et composita:ut lego et perlego.
Verba omnia modo fatendi primæ personæ numeri singularis litteris quinque terminantur. I.ut noui:memini: odi cepi:pepigi:M.ut sum et ab eo cōposita .o ut amo lego. R.ut amor legor. T.ut pudet tedet.
Modo fatendi tempore præterito perfecto. Nūeri singularis.ego memini:tu memīsti:ille meminit. Nūeri plu. nos memīmus:uos memīstis:illi meminerīt et meminere.
Eodē modo tēpore præterito plusq̄perfecto. Nūeri singularis.ego meminerā:tu memineras:ille memīerat. Nūeri plu.nos memīeramus : uos memineratis:illi memīerāt.
Modo imperatiuo tēpore futuro. Nūeri singu.memento.
Modo optatiuo tempore præterito pfecto. Numeri singularis.utinā ego meminerim:utinā tu memineris:utinam ille meminerit. Nūeri pluralis.utinam nos meminerimus:utinā uos memineritis:utinā illi meminerint.
Eodē modo tēpore præterito plusq̄perfecto. Nūeri singularis.utinā ego meminerā:utinā tu memineras:utinā ille meminerat. Nūeri pluralis.utinā nos memineramus: utinam uos memineratis:utinā illi meminerant.
Modo cōiūctiuo tpe præterito pfecto.Nūeri sing.cū uel si ego meminerī:cū uel si tu meīneris:cū uel si ille meīnerit. Numeri pluralis.cū uel si nos meīnerimus:cum uel si uos memineritis:cum uel si illi meminerint.
Eodē modo tempore præterito plusq̄perfecto. Nūeri sing. cum uel si ego meminissem:cum uel si tu meminisses:

cum uel ſi ille meminiſſet. Numeri pluralis:cũ uel ſi
nos meminiſſemus:cũ uel ſi uos meminiſſetis:cũ uel ſi il
li meminiſſent.
Eodẽ modo tẽpore futuro: Nũeri ſingularis:cũ uel ſi ego
meminero:cũ uel ſi tu memineris:cũ uel ſi ille meminerit
Numeri pluralis:cũ uel ſi nos meminerimus:cũ uel ſi uos
memineritis:cũ uel ſi illi meminerint. Modo ĩfinito nũe
ris et perſonis confuſis tẽpore præterito meminiſſe.
Modo fatendi tẽpore præſenti.Nũeri ſingularis:Ego ſum
tu es:ille eſt. Nũeri pluralis:nos ſumus:uos eſtis:illi ſũt.
Eodẽ modo tẽpore præterito minuſq̃ pfecto. Nũeri ſingu
laris:Ego erã:tu eras:ille erat. Nũeri pluralis:nos era
mus:uos eratis:illi erant.
Eodẽ mõ tẽpore præterito perfecto.Nũeri ſingularis: Ego
fui:tu fuiſti:ille fuit. Numeri pluralis:nos fuimus:uos
fuiſtis:illi fuerũt et fuere.
Eodẽ mõ tẽpore præterito pluſq̃perfecto.Nũeri ſingularis
Ego fuerã:tu fueras:ille fuerat. Nũeri pluralis:nos fue
ramus:uos fueratis:illi fuerant.
Eodẽ mõ tẽpore futuro.Nũeri ſingularis:Ego ero:tu eris:
ille erit. Nũeri pluralis:nos erimus:uos eritis:illi erũt.
Modo impatiuo tẽpore præſenti.Nũeri ſingularis ad ſecũ
dã et tertiã pſonã tantũ.Eſto tu:eſto ille. Nũeri plura
lis:eſtote uos:ſunto illi.
Modo optatiuo tẽpore præſenti.Nũeri ſingularis:utinam
ego ſim:utinã tu ſis:utinã ille ſit. Nũeri pluralis:utinã
nos ſimus:utinã uos ſitis:utinã illi ſint.

Eodē modo tēpore præterito minusq̄pperfecto. Numeri singularis: utinā ego essem: utinā tu esses: utinā ille esset. Nūeri pluralis: utinam nos essemus: utinā uos essetis: utinam illi essent.

Eodē modo tēpore præterito ꝑfecto. Nūeri singularis: utinam ego fuerim: utinā tu fueris: utinā ille fuerit. Numeri pluralis: utinā nos fuerimus: utinā uos fueritis: utinam illi fuerint.

Eodē modo tēpore præterito plusq̄perfecto. Nūeri singularis: utinā ego fuissem: utinā tu fuisses. utinā ille fuisset. Numeri pluralis: utinam nos fuissemus: utinā uos fuissetis: utinam illi fuissent.

Eodē modo tēpore futuro. Numeri singularis: utinam ego sim: utinā tu sis: utinam ille sit. Numeri pluralis: utinā nos simus: utinā uos sitis: utinam illi sint.

Coniunctiui modi uoces similes sunt optatiui præter q̄ i futuro: et ubi est utinam ponuntur cum uel si.

Modo coniunctiuo tēpore futuro. Numeri singularis: cū uel si ego fuero: cū uel si tu fueris: cum uel si ille fuerit. Numeri pluralis: cum uel si nos fuerimus: cum uel si uos fueritis: cum uel si illi fuerint.

Modo infinito tempore præsenti numeris et personis confusis esse. Eodem modo tempore præterito fuisse.

Vocabulum no. habet. Appellatio est essentia. qua Cicero usus est simul et indolētia: usique etiā sūt et Cæsar et Plotius. Veteres dixere in prima persona esum: præterita perfectæ speciei et exactæ et futurū coninngendi sūt aliūde

hoc eſt ſuo quod excidit ab uſu.

Amo uerbum faciendi primæ coniugationis modo fatēdi tēpore præſenti: Nūeri ſingularis ſic declinatur. ego amo tu amas: ille amat. Numeri pluralis: nos amamus: uos amatis: illi amant.

Eodē mō tēpore præterito minuſq̄perfecto. Nūeri ſingu. Ego amabam: tu amabas: ille amabat. Nūeri pluralis. nos amabamus: uos amabatis: illi amabant.

Eodē mō tēpore præterito perfecto. Numeri ſingu. ego amaui: tu amauiſti et amaſti: ille amauit. Numeri pluralis. nos amauimus: uos amauiſtis et amaſtis: illi amauerunt amauere amarunt.

Eodē modo præterito pluſq̄perfecto. Numeri ſingularis. ego amaueram: tu amaueras: ille amauerat. Numeri plu. nos amaueramus: uos amaueratis: illi amauerant.

Eodem modo ſiue promiſſiuo tempore futuro. Nūeri ſingularis. ego amabo: tu amabis: ille amabit. Nūeri pluralis. nos amabimus: uos amabitis: illi amabunt.

Modo imperatiuo ad ſecundam et tertiam perſonam tantum. Numeri ſingularis. ama tu: amet ille. Numeri pluralis. amate uos: ament illi.

Eodē modo tempore futuro. Numeri ſingularis. amato tu amato ille. Numeri pluralis. amatote uos: amunto illi.

Prima perſona pluralis numeri quæ datur imperatiuis: nō eſt imperandi: ſed hortandi. Qua de cauſa quidam modum hortatiuū ſeparatim dixere: utputa. amemus o ſocii. pugnemus o cōmilitones. legamus o uiri litterati.

Modo optatiuo tempore præsenti. Numeri singularis: utinam: ego amem: utinã tu ames: utiam ille amet. Numeri pluralis: utinam nos amemus: utinam uos ametis: utinã illi ament.

Eodem modo tẽpor̃ præterito minusq̃ perfecto nũeri singularis: utimam ego amarem: utinã tu amares: utinã ille amaret. Numeri pluralis: utinã nos amaremus: utinam uos amaretis: utinam illi amarent.

Eodẽ modo tẽpore præterito perfecto. Numeri singularis: utinã ego amauerim et amarim: utinã tu amaueris: et amaris: utinã ille amauerit et amarit. Nũeri pluralis: utinã nos amauerimus et amarimus: utinam uos amaueritis et amaritis: utinã illi amauerint et amarint.

Eodẽ modo tẽpor̃ præterito plusq̃perfecto. Numeri singularis: utinam ego amauissem et amassem: utinã tu amauisses et amasses: utinã ille amauisset et amasset. Numeri pluralis: utinam nos amauissemus et amassemus: utinam uos amauissetis et amassetis: utinã illi amauissent et amassent.

Eodẽ modo tẽpore futuro. Numeri singularis: utinã amẽ utinam ames: utinam amet. Numeri pluralis: utinam amemus: utinã ametis: utinã ament.

Modo coniunctiuo tẽpore futuro. Numeri singularis: cũ uel si amauero et amaro: cũ uel si amaueris et amaris. Numeri pluralis: cũ uel si amauerimus et amarimus: cum uel si amaueritis et amaritis: cũ uel si amauerint et amarint.

Modo infinito siue perpetuo numeris et personis confusis tempore præsenti amare.
Eodem modo tẽpore præterito amauisse et amasse.
Eodem modo tẽpore futuro amatum ire uel amaturũ esse.
Gerundi uel participalia uel suppina uerba sunt hæc amandi:amando amandum:amatum.
Et sunt faciendi et patiendi: amatu uero et sic in omnibus uerbis quæ eã patiuntur uocem.solũmodo participale ẽ: et ab ultimo gerũdi remoto .M. nascitur.hæ duæ uoces cũ sint a præteritis ubi præterita non sunt et ipsæ desunt.
Participia a uerbo faciẽdi et neutrali duo:præsens ut amãs: futurũ ut amaturus.nomen amator. appellatio amatio.
Noĩatiuo numeri singu·hic et hæc et hoc amans:huius amãtis:huic amãti:hũc et hãc amãtẽ et hoc amãs: o amãs ab hoc et ab hac amante et amãti. Nũeri plu.hi et hæ amantes et hæc amantia:horũ et harum et horum amantium:his amantibus:hos et has amantis et hæc amantia o amantes et o amantia:ab his amantibus.
Noĩatiuo nũeri sing.amaturus amatura amaturũ:gtõ amaturi amaturæ amaturi:dtõ amaturo amaturæ amaturo: actõ amaturũ amaturã amaturum:uocatiuo o amature o amatura o amaturum:ablatiuo ab amaturo ab amatura ab amaturo. Noĩatiuo nũeri plu.amaturi amaturæ amatura:gtõ amaturorum amaturarum amaturorũ: dtõ amaturis:actõ amaturos amaturas amatura: o amaturi o amaturæ o amatura:ablatiuo ab amaturis.
Mor uerbũ patiẽdi primæ cõiugatiõis sic declĩatur

Mō fatēdi tpe præsēti. Nu. sing. ego amor: tu aris et are: ille atur. Nūeri plu. nos amamur: uos amamini. illi amantur.
Eodē modo tpe præterito minusq̄pfecto. Nūeri sing. ego amabar: tu baris uel bare: ille batur. Nu. plu. nos amabamur: uos bamini: illi bātur. Eodem mō tpe ptō pfecto.
Nu. sing. ego amatus eram: tu amatus eras: ille tus erat. Nu. plu. nos amati eramus: uos amati eratis: illi amati erant. Et ulteriore ptō. Nu. singu. ego amatus fuerā: tu atus fueras: ille atus fuerat. Nūeri plu. nos amati fueramus: uos ati fueratis: illi amati fuerāt. Eodē mō siue promissiuo tpe futuro. Nūeri sing. ego amabor: tu beris: ille bitur.
Nūeri plu. nos amabimur: uos amabimini: illi amabuntur.
Mō ipatiuo tpe præsēti ad secūdā et tertiā psonā. Nu. sig. amare tu: ametur ille. Nu. plu. amēini uos: amentur illi.
Eodē mō tpe futuro. Nūeri sing. amator tu: amator ille. Numeri plu. amaminor uos: amūtor et amētur illi.
Modo optatiuo tpe præsenti. Nūeri sing. utinā amer ego utinā ameris tu: utinā ametur ille. Nūeri plu. utinā amemur nos: utinā amemini uos: utinam amentur illi.
Eodē mō tpe præterito minusq̄perfecto. Nūeri sing. utinā amarer ego: utinā amareris tu: utinā amaretur ille. Nūeri plu. utinā amaremur nos: utinā amaremini uos: utinā amarētur illi. Eodē mō tpe præterito perfecto. Nūeri sing. utinā ego amatus sim: utinā tu amatus sis: utinā ille amatus sit. Nūeri plu. utinā nos amati simus: utinā uos amati sitis: ūt illi ati sint. Et ulteriore ptō. Nu. sing. ūt ego amatus fuerim: utinā tu amatus fueris: utinā ille ama

tus fuerit. Nũeri plu. utinã nos amati fuerimus: utinam uos amati fueritis: utinã illi amati fuerĩt. Eodẽ mõ tpe præterito plusq̃perfecto. Nũeri sing. utinã ego amatus essem: utinã tu amatus eẽs: utinã ille amatus eẽt. Nũeri plu. ũt nos amati eẽmus: ũt uos amati eẽtis: utinã illi amati eẽnt. Et ulteriore præterito: utinã ego amatus fuisse: utinã tu amatus fuisses: utinã ille amatus fuisset. Nũeri plu. utinã nos amati fuissemus: utinã uos amati fuissetis. utinã illi amati fuissent. Eodẽ mõ tpe futuro. Nũeri sig. utinã ego amer: utinã tu ameris: utinã ille ametur. Nũeri plu. utinã nos amemur: utinã uos amemini: utinã illi amẽtur. Mõ coniũgẽdi tpe futuro. Nũeri sing. cũ uel si ego amatus ero: cũ uel si tu amatus eris: cũ uel si ille amatus erit. Nu. plu. cũ uel si amati erimus nos: cũ uel si amati eritis uos: cũ uel si illi amati erũt. Et ulteriore futuro. Nu. sing. cũ uel si ego amatus fuero: cũ uel si tu amatus fueris: cũ uel si ille amatus fuerit. Nũeri plu. cum uel si nos amati fuerimus: cũ uel si uos amati fueritis: cũ uel si illi amati fuerĩt. Mõ ĩfinito siue ꝑpetuo nũeris et ꝑsonis cõfusis tpe præsenti amari: et adiectiõe syllabæ amarier. Eodẽ mõ tpe ptõ amatũ eẽ. Et ulteriore ptõ amatũ fuisse. Eodẽ mõ tpe futuro: amatũ iri. Participia a uerbo patiẽdi nascũtur duo præteriti tpis: ut amatus et futuri: ut amãdus. illud fit ab ultĩo gerũdi mutato. m. in s. ut amatũ atus: hoc fit a ꝑticipio faciẽdi præsẽtis tpis mutato. n. in du: ut amãs dus. Et cetera talia uerba q̃ sunt priæ cõiugatiõis sic decliant. uerũ et pauca discrepãt ĩ spẽ

perfecta et ultimo gerundi quod ab ea exoritur. tono to nas tonui tonitum. crepo crepas crepui crepitum. Domo domas domui domitum. ueto uetas uetui uetitū. sono so nas sonui sonitū. plico plicas plicui plicitum. frico fricas fricui frictum. mico micas micui micatum. neco necas necui nectum. cubo cubas cubui cubitum. sto steti sta tum. lauo lauas laui lotum. do das dedi datū. Cōpositio a mico in gerundi tenet. A. ut dimico dimicas dimicatū a plico dupliciter effert: ut implico implicas implicitum et implicatum: complicitū et cōplicatū: explicitū et expli catū: applicitū et applicatū: et in specie perfecta similiter ut explicuit explicauit. implicuit implicauit. applicuit ap plicauit. multiplico semper habuit multiplicaui et multi plicatū. a cubo identidem ex ueterū consuetudine: ut icu bo incubas incubui incubitum. incubo incubas incubaui incubatū quod auiū est. A sto ut insto: asto: cōsto: præsto sic se habent: ut insto instas institi institū. Lauo simplex in gerundi ultimo lauatum: lautum lotū. Compositio a D. mutat coniugationē: ut reddo reddis reddidi redditū uendo uendis uendidi uenditum.

DE SECVNDA CONIVGATIONE.

Oceo uerbum faciendi secundæ cōiugationis sic de clinatur.

Modo fatendi tēpore præsenti. Nūeri singularis: ego doceo: tu doces: ille docet. Nūeri plu. nos docemus: uos docetis: illi docent.

Eodē modo tēpore præterito specie minusq̄ pfecta. Nūeri

ſingularis:ego docebam:tu docebas:ille docebat. Nūe
ri plu.nos docebamus:uos docebatis:illi docebāt.
Eodē mō tpe ptō ſpecie perfecta.Nu.ſingu.ego docui:tu
docuiſti:ille docuit. Nu.plu.nos docuimus uos docui
ſtis:illi docuerūt et docuere.
Eodē modo tpe ptō ſpecie pluſq̄ pfecta.Nu.ſingu.ego do-
cuerā:tu docueras:ille docuerat. Nūeri plu.nos docue
ramus:uos docueratis:illi docuerant.
Eodē mō ſiue promiſſiuo tpe futuro. Nu.ſingu.ego doce
bo:tu docebis:ille docebit. Nu.plu.nos docebimus:uos
docebitis:illi docebunt.
Modo īperādi ad ſecūdā et tertiā perſonā tantū tpe præ-
ſēti. Nu.ſing.doce tu:doceat ille. Nu.plu.docete uos:
doceant illi.
Eodē modo tpe futuro.Nūeri.ſingu.doceto tu:doceto ille.
Numeri pluralis.docetote uos:docunto illi.
Modo optandi tpe præſenti.Nu.ſingu.ūt ego doceā:ūt tu
doceas:ūt ille doceat. Nu.plu.ūt nos doceamus:utinā
uos doceatis:utinam illi doceant.
Eodē mō tpe ptō ſpē minuſq̄pfecta. Nu.ſing.ūt ego doce
rē:ūt tu doceres:ūt ille ret. Nu.plu.ūt nos doceremus:ūt
uos doceretis:ūt illi docerēt. Eodē mō tpe ptō ſpē per
fecta.Nu.ſing.ūt ego docuerī:ūt tu docueris:ūt ille do-
cuerit. Nu.plu.ūt nos docuerimus:ūt uos docueritis:
ūt illi docuerīt. Eodē mō tpe ptō ſpē pluſq̄pfecta.Nu.
ſing.ūt ego docuiſſem:ūt tu docuiſſes:ūt ille docuiſſet;
Nu.plu.ūt nos docuiſſemus:ūt uos docuiſſetis: ūt illi do

cuissent. Eodē mō tēpore futuro. Nu. sing. ūt ego doceā: utinā tu doceas: utinā ille doceat. Nu. plu. utinam nos doceamus: utinā uos doceatis: utinā illi doceant.
Modo coniunctiuo tpe futuro. Nu. sing. cum uel si ego docuero: cū uel si tu docueris. cum uel si ille docuerit. Numeri plu. cum uel si nos docuerimus: cū uel si uos docueritis: cum uel si illi docuerint. Modo infinito siue ppetuo numeris et psonis cōfusis tpe præsenti docere. Eodē modo tpe ptō docuisse. Eodē modo tpe futuro doctum ire uel docturum esse. Gerundi uel pticipalia uel suppia uerba sunt hæc docēdi docēdo docendū: doctū. Participia ab hoc uerbo faciendi duo: tēporis præsentis et futuri ut docens et docturus. nomē doctor: appellatio doctrīa.

Oceor uerbum patiēdi sic declinatur. Modo fatendi tēpore præsenti. Nu. sing. doceor ego: doceris tu: docetur ille. Nu. plu. docemur nos: docemini uos: docentur illi. Eodē mō tpe ptō minusq̄pfecto. Nu. sing. docebar ego: docebaris tu: docebatur ille. Nu. plu. docebamur nos: docebamini uos: docebantur illi. Eodē mō tpe ptō pfecto. Nu. singu. ego doctus sū: tu doctus es: ille ctus ē. Nu. plu. nos docti sumus: uos cti estis: illi docti sūt.
Et ulteriore ptō. Nu. sing. ego doctus fui: tu ctus fuisti: ille ctus fuit. Nu. plu. docti fuimus nos: docti fuistis uos: docti fuerunt et fuere illi. Eodē mō tpe ptō plusq̄perfecto. Nu. sing. ego doctus erā: tu ctus eras: ille ctus erat. Nūeri plu. nos docti eramus: uos cti eratis: illi cti erant. Et ulteriore ptō. Nu. sing. ego doctus fueram: tu ctus fueras: ille

doctus rat. Nu.plu.nos docti fuerāmus: uos docti fuera tis:illi docti fuerant. Eodē modo siue promissiuo tpe futuro.Nu.sing.docebor ego:doceberis et docebere tu:do cebitur ille. Nu.plu.docebimur nos:docebimini uos: docebūtur illi. Modo imperādi ad secūdā et tertiam psonā tātū.Nu.sing.docere tu:doceatur ille. Nu.plu. docemini uos:doceātur illi. Eodē modo tpe futuro. Nu.sing.docetor tu:docetor et doceatur ille. Nu.plu. doceminor uos:docuntor illi. Modo optādi tpe præsenti.Nu.sing.ūt docear ego:ūt docearis tu:ūt doceatur ille. Nu.plu.ūt doceamur nos:ūt doceamini uos:ūt doceātur illi. Eodē mō tpe ptō minusq̄pfecto.Nu.sing. ūt docerer ego:ūt docereris tu:ūt doceretur ille.Nu.plu. ūt doceremur nos:ūt doceremini uos:ūt rētur illi. Eodē mō tpe ptō pfecto.Nu.sig. ego ūt doctus sim:tu ūt ctus sis.ille ūt ctus sit.Nu.plu.nos ūt docti simus:uos ūt cti sitis:illi ūt docti sint.Et ulteriore ptō Nu.singu.ego ūt doctus fuerim:tu ūt doctus fueris:ille utinam doctus fuerit. Nu. plu.nos ūt docti fuerimus : uos ūt cti fueritis: illi ūt cti fuerit.Eodē mō tpe ptō plusq̄pfecto.Nu.sing.ego ūt doctus eēm:tu ūt ctus eēs:ille ūt ctus esset.Nu.plu.nos ūt docti eēmus:uos ūt cti eētis:illi ūt cti essent. Et ulteriore ptō. Nu.sig.ego ūt doctus fuissē:tu ūt ctus fuisses: ille ūt ctus fuisset.Nu.plu. nos ūt docti fuissemus: uos ūt cti fuissetis:illi ūt cti fuissēt. Eodē mō tpe futuro.Nu.sing. ūt ego docear:ūt docearis tu:ūt doceatur ille.Nu.plu.utinā doceamur nos:utinam doceamini uos:ūt doceantur illi.

Mõ cõiũgẽdi tpe futuro. Nu. sing. cũ uel si ego doctus ero cũ uel si tu doctus eris: cum uel si ille doctus erit. Nu. plu. cũ uel si nos docti erimus: cum uel si docti eritis uos: cum uel si docti erũt illi. Et ulteriore futuro. Nu. sing. cum uel si doctus ego fuero: cũ uel si ctus tu fueris: cũ uel si ctus fuerit ille. Nu. plu. cum uel si docti fuerimus nos: cum uel si docti fueritis uos: cũ uel si docti fuerint illi. Modo ĩ finito siue perpetuo tpe præsenti numeris et personis cõ fusis doceri. Eodem modo tpe ptõ doctũ esse. Et ulte riore ptõ doctũ fuisse. Eodẽ modo tpe futuro doctũ iri.

Participia a uerbo patiẽdi duo præteriti tpis et futuri: ut do ctus et docendus. Et cætera talia secundæ coniugationis sic declinãtur. Quædã inueniũtur quæ ĩ tpe ptõ spẽ pfe cta et consuetudine aliter pronuntiãtur nec non et in ulti mis gerundi: ut ardeo ardes arsi arsum. maneo manes mã si mãsũ. hæreo hæres hæsi hæsum. rideo rides risi risũ. sua deo suades suasi suasũ. torqueo torques torsi tortũ. mul- geo mulges mulsi mulsũ et mulctũ. mulceo mulces mul si mulsum. Et si qua alia inueniũtur his similia modo fa- tendi in prima psona. Itẽ et alia aliter. neo nes neui netũ. moueo moues moui motũ. impleo imples impleui imple tũ. cieo cies ciui citum. et dicitur cio cis. lugeo luges luxi luctũ. frigeo friges frixi frictũ. augeo auxi auctũ. uideo uides uidi uisum. prandeo prandes prãdi pransũ. sedeo sedes sedi sessum. Sunt quæ carẽt ultimo gerundi: utputa strideo strides stridi. ferueo ferues feruui et ferui. et dici- tur feruo feruis: ut fulgo fulgis et sono sonis: et lauo la-

uis.fulgeo fulges fulxi et fulsi.urgueo urgues ursi.turgu
eo turgues tursi. Quattuor iterant primã syllabã in spe
cie pfecta.mordeo es momordi morsum.spondeo es spo
pondi sponsum.tondeo es totondi tonsum. pendeo es
pependi pensum. Compositio non iterat præsenti cõsue
tudine:ut respondeo respondi. Apud ueteres iterabat:ut
detondeo detotondi.

Vdio uerbum faciẽdi tertiæ coniugatiõis productæ
sic declinatur. Modo fatendi tpe præsenti. Nu.
singu.ego audio:tu audis:ille audit. Nu.plu.nos audi
mus:uos auditis:illi audiunt. Eodẽ mõ tpe ptõ minus
quã pfecto.Nu.sing.ego andiebã:tu bas:ille bat.Nu.plu.
audiebamus nos:batis uos:bant illi.Dicebãt ueteres audi
ebã et audibã:ut in futuro audiã et audibo. Eodẽ mõ
tpe ptõ pfecto. Nu. sing.ego audiui et audii:tu isti et au
diisti:ille audiuit et audiit. Nu.plu.nos audiuimus:uos
istis et audiistis:illi runt et audiuere et audierũt. Eodẽ
modo tpe ptõ plusquãpfecto. Nu.sing.ego audiuerã et
audierã:tu ras et audieras:ille rat et audierat.Nu.plu.nos
audiueramus et audieramus:uos audiueratis et ratis: illi
audiuerãt et audierãt. Eodẽ mõ siue promissiuo tpe fu
turo.Nu.sing.ego audiã et olĩ audibo:tu audies:ille diet.
Nu.plu.nos audiemus:uos audietis:illi audiẽt. Modo
ĩperãdi ad secũdã et tertiã psonã tantũ tpe præsenti.Nu.
sing.audi tu:audiat ille. Nu.plu.audite uos:audiant
illi. Eodem modo tempore futuro.Nu.sing.audito tu
audito ille. Nu.plu.auditote uos:audiũto illi.

Modo optandi tpe præsenti. Nu.sing.ūt ego audiā: ūt tu audias:ūt audiat ille.Nu.plu.utinā audiamus nos:ūt atis uos:ūt ant illi.Eodē mō tpe ptō minusq̄pfecto.Nu.sing. utinā ego audirē:utinā tu res:ūt ret ille. Nu.plu. ūt nos audiremus:ūt uos retis:ūt rent illi.Eodem mō tpe ptō p fecto.Nu.sing.ūt ego audiuerī et audierī: ūt tu ris et au dieris:ūt audiuerit ille et audierit.Nu.plu.ūt nos audiue rimus et audierimus:ūt uos audiueritis et audieritis:uti nā audiuerint illi et audierint Eodē mō tpe ptō plusq̄ pfecto.Nu.sing.utinā ego audiuissē et audissē: utinā tu audiuisses et audisses:utinā audiuisset ille et audisset.Nu meri plu.ūt audiuissemus nos et audissemus: ūt uos isse tis et audissetis:ūt issent illi et audissent.Eodē mō tpe fu turo.Nu.singu.ūt ego audiā:ūt tu dias: ūt diat ille. Nu. plu.utinā nos audiamus:ūt uos atis:utinā ant illi.Modo coniungēdi tpe futuro.Nu.sing.cum uel si ego audiue ro et audiero:cum uel si tu audiueris et audieris: cum uel si audiuerit ille et audierit. Nu.plu.cum uel si audiueri mus nos et audierimus:cū uel si audiueritis uos et audie ritis:cū uel si audiuerint illi et audierint. Modo infinito siue perpetuo numeris et psonis cōfusis tpe præsenti au dire.Eodē mō tpe ptō audiuisse uel audisse. Eodē mo do tpe futuro auditum ire uel auditurū esse. Gerūdi uel participalia uel suppina uerba sunt:audiendi audiēdo au diēdū:auditū.Participale tātū auditu.Participia ab hoc uerbo faciendi duo:præsentis tpis et futuri:audiens audi turus. nomen auditor: appellatio auditio.

Vdior uerbum patiendi sic declinatur. Modo fatẽ di tpe præsenti. Nu. sing. audior ego: audiris uel audire tu: auditur ille. Nu. plu. audimur nos: audimini uos audiuntur illi. Eodem mõ tpe ptõ minusquãpfecto. Nu. sing. audiebar ego: audiebaris tu: audiebatur ille. Nu. plu. audiebamur nos: audiebamini uos: audiebantur illi. Eodem mõ tpe ptõ perfecto. Nu. sing. ego auditus sum: tu auditus es: ille auditus est. Nu. pluralis: nos auditi sumus uos auditi estis: illi auditi sũt. Et ulteriore ptõ ego auditus fui: tu auditus fuisti: ille auditus fuit. Nu. pluralis: nos auditi fuimus: uos auditi fuistis: illi auditi fuerũt et fuere.

Eodem mõ tempore præterito plusquã perfecto. Nu. sing. ego auditus eram: tu auditus eras: ille auditus erat. Nũeri plu. nos auditi eramus: uos auditi eratis. illi auditi erant.

Et ulteriore præterito plusquãperfecto. Numeri singularis ego auditus fueram: tu auditus fueras: ille auditus fuerat Numeri pluralis: nos auditi fueramus: uos auditi fueratis illi auditi fuerant. Eodem modo siue promissiuo tempore futuro. Numeri singularis: ego audiar: tu audieris uel audiere: ille audietur. Nũeri pluralis: nos audiemur: uos audiemini: illi audientur.

Modo imperatiuo tempore præsenti ad secundã et tertiã personam tantum. Nũeri singularis: audire tu: audiatur ille. Numeri pluralis: audimini uos: audientur illi. Eodẽ modo tpe futuro. Numeri sing. auditor tu: auditor ille. Nu. plu. audiminor uos: audiũtor illi. Modo optatio tempore præsenti. Numeri singularis: utinã audiar ego:

ū̃t audiaris tu:uel audiare:ū̃t audiatur ille. Nu.plu.ū̃t audiamur nos:ū̃t audiamini uos:ū̃t audiātur illi. Eodē mō tpe ptō minusq̄ pfecto.Nu.sing.ū̃t audirer ego:ū̃t au direris tu uel audirere:ū̃t audiretur ille. Nu.plu.ū̃t au diremur nos:ū̃t audiremini uos:ū̃t rētur illi.Eodem mō tpe ptō pfecto.Nu.sing.ū̃t auditus sim ego : ū̃t auditus sis tu:utinā auditus sit ille.Numeri pluralis utinam nos auditi simus:ū̃t uos auditi sitis:ū̃t illi auditi sint. Et ulte riore ptō Nu.sing.ū̃t auditus fuerī:ū̃t tus fueris:ū̃t tus fu erit.Nu.plu.ū̃t auditi fuerimus:ū̃t auditi fueritis:ū̃t iti fu erint. Eodē mō tpe ptō plusquāpfecto.Nu.sing.ū̃t au ditus eēm ego:ū̃t auditus esses tu :ū̃t tus eēt ille.Nu.plu. ū̃t nos auditi essemus:ū̃t uos auditi essetis:ū̃t illi iti essent

Et ulteriore ptō plusquāpfecto.Nu.singu. ū̃t ego auditus fuissem:ū̃t tu auditus sses:ū̃t ille auditus sset. Nu.plu.uti nā nos auditi fuissemus:ū̃t uos auditi ssetis:ū̃t illi auditi fuissent.Eodē modo tpe futuro.Nu.sing . ū̃t audiar ego utinā audiaris et are tu:utinā audiatur ille.Nu .plu.ū̃t au diamur nos:utinā mini uos:utinā antur illi. Modo cōiū gēdi tpe futuro.Nu.sing .cū auditus ero ego:cū tu audi tus eris:cum ille auditus erit. Nu.plu.cum nos auditi eri mus:cum uos auditi eritis:cum illi auditi erunt.

Et ulteriore futuro.Nūeri sing.cum uel si ego auditus fue ro cū uel si tu auditus fueris:cū uel si ille auditus erit.Nu. plu.cum uel si nos auditi fuerimus:cum uel si uos auditi fueritis:cum uel si illi auditi fuerint.

Mō īfinito tpe præsenti nūeris et psonis confusis.audiri .

Eodē modo tēpore præterito:auditū esse. Et ulteriore præterito auditum fuisse.

Eodē modo tēpore futuro:auditum iri.

Participia ab hoc uerbo patiendi nascuntur duo præteriti tēporis et futuri:auditus et audiēdus. Sic et cætera talia tertiæ cōiugationis productæ declinātur. uerum quædā discrepant in specie perfecta et ultimo gerūdi:utputa. farcio farsi farctum. haurio hausi haustum. sentio sensi sensum. sepio sepsi septum . cambio campsi campsum. inde campso campsas. salio salui saltum. insilio insilui insultū Desilio desilui desultū. uincio uinxi uinctum. sancio sanxi sanctum. aperio aperui apertum. Et uenit a pario quod erat eiusdem cōiugationis. Amicio amicui amictum. cōperio cōperui et cōperi cōptum. inuenio īueni inuentum Inest etiam in his analogia:ut haurio etiā hauriui. cābio cambiui. amicio amiciui. salio saliui. reperio geminat .p. ut repperi. uincio uiciui. sancio sanciui.

Lego uerbū tertiæ coniugationis correptæ sic declinatur Modo fatēdi tēpore præsenti. Nūeri singularis. ego lego: tu legis:ille legit. Nūeri plu. nos legimus : uos legitis illi legunt.

Eodē mō tpe præterito minusq̄perfecto. Nūeri singularis ego legebā:tu legebas:ille legebat. Nūeri plu. nos legebamus:uos legebatis:illi legebant.

Eodē mō tpe præterito perfecto. Nūeri sing. ego legi: tu legisti:ille legit. Nūeri plu. nos legimus:uos legistis: illi legerunt et legere.

Eodē mō tpe præterito plusq̄perfecto. Numeri sing. ego legeram: tu legeras: ille legerat. Numeri plu. nos legeramus: uos legeratis: illi legerant.

Eodē modo siue promissiuo tēpore futuro. Numeri sing. ego legam: tu leges: ille leget. Numeri plu. nos legemus uos legetis: illi legent.

Modo imperandi tpe præsenti ad secundam et tertiā personā tantū. Numeri sing. lege tu: legat ille. Numeri pluralis. legite uos legant illi.

Eodē modo tēpore futuro. Numeri sing. legito tu: legito ille. Numeri plu. legitote uos: legunto illi.

Mō optādi tēpore præsenti. Nūeri sing. utinā ego legam: utinam tu legas: utinam ille legat. Numeri plu. utinā nos legamus: utinā uos legatis: utinam illi legant.

Eodē mō tpe præterito minusq̄perfecto. Numeri sing. utinā ego legerē: utinā tu legeres: utinā ille legeret. Nūeri plu. utinā nos legeremus: utinā uos legeretis: utinā illi legerēt. Eodē mō tpe præterito pfecto. Nu. sing. utinā ego legerī: utinā tu legeris: utinā ille legerit. Numeri plu. utinā nos legerimus: utinā uos legeritis: utinā illi legerīt. Eodē mō tpe præterito plusq̄pfecto. Nu. singu. utinā ego legissē: utinā tu legisses: utinā ille legisset. Nu. plu. utinā nos legissemus: utinā uos legissetis: utinā illi legissēt. Eodē mō tpe futuro. Nu. sing. utinā ego legā utinā tu legas: utinā ille legat. Nu. plu. utinā nos legamus: utinā uos legatis: utinā illi legāt. Mō cōiūgēdi tpe futuro. Nu. sig. cū uel si ego legero. cū uel si tu lege

ris:cũ uel si ille rit. Nu. plu.cũ uel si nos legerimus: cũ uel si uos ritis:cũ uel si illi rit. Mõ ĩfinito siue ꝑpetuo numeris et ꝑsõis cõfusis tpe præsẽti legere. Eodẽ mõ tpe ptõ legisse. Eodẽ mõ tpe futuro lectũ ire et ctũrũ eẽ. Gerũdi uel ꝑticipalia uel suppina uerba sũt. legẽdi do dũ:lectũ:ꝑticipale tantũ lectu. Participia nascũtur ab hoc uerbo faciẽdi duo præsẽtis tpis et futuri:ut legẽs lecturus. nomẽ lector:appellatio lectio.

Egor uerbũ patiẽdi sic decliatur. Mõ fatẽdi tpe præsẽti. Nu. sig. ego legor:tu eris uel ere:ille legitur. Nu.plu.nos legimur:uos mini:illi legũtur. Eodẽ mõ tpe ptõ minusq̃ꝑfecto. Nu.sing.legebar ego.tu baris:batur ille. Nu.plu.legebamur:bamini uos:bãtur illi. Eodẽ mõ tpe ptõ ꝑfecto:lectus ego sũ:tu ctus es:ctus ille ẽ. Nu.plu.nos lecti sumus:uos cti estis:illi cti sũt. Et ulterio re ptõ ꝑfecto:lectus ego fui:tu ctus fuisti:ctus ille fuit. Nu.plu.nos lecti fuimus:uos cti fuistis:illi cti fuerũt et fuere. Eodem mõ tpe ptõ plusq̃perfecto.Nu. sing. lectus ego erã:tu ctus eras:ctus ille erat. Nu.plu.lecti nos eramus:cti uos eratis:cti illi erant. Et ulteriore præterito plusquã perfecto.Nu.sing.lectus ego fuerã:tu ctus fueras ctus ille fuerat. Numeri plu.lecti nos fueramus:cti uos fueratis:cti illi fuerant. Eodẽ modo siue promissiuo tẽpore futuro.Nu.sing.legar ego:tu legeris:legetur ille. Nu.plu.nos legemur:uos legemini:legentur illi.

Modo imperandi tempore præsenti ad secundam et tertiam personã.Nu.sing.legere tu.legatur ille. Nũeri.plu.

legimini uos:legantur illi.

Eodem modo tpe futuro. Nūeri singularis:legitor tu:legitor ille. Numeri pluralis.uos legiminor:legūtor illi.

Modo optādi tpe præsenti. Nūeri singu.utinā ego legar: utinā legaris tu:utinā legatur ille. Nūeri plu.utinā legamur nos:utinā uos legamini:utinā legātur illi.

Eodē modo tpe præterito minusq̄perfecto. Nūeri singularis:utinā ego legerer: utinā legereris uel legerere tu:utinam legeretur ille. Nūeri plu. utinā legeremur nos: utinā legeremini uos:utinā legerentur illi.

Eodē modo tēpore præterito pfecto.Nūeri singularis: utinam ego lectus sim:utinā tu lectus sis:utinam ille lectus sit. Numeri pluralis:utinam nos lecti simus: utinā uos lecti sitis:utinā illi lecti sint.

Et ulteriore præterito perfecto.Numeri singularis:utinam lectus ego fuerim:utinā tu lectus fueris: utinā ille lectus fuerit. Numeri plu.utinam nos lecti fuerimus:utinam uos lecti fueritis:utinam illi lecti fuerint.

Eodē modo tēpore futuro.Numeri singularis: utinā legar ego:utinam tu legaris:utinā legatur ille. Numeri plu: utinam nos legamur:utinā uos legamini:utinā legantur illi.

Modo coniungendi tpe futuro Numeri singularis:cū uel si ego lectus ero:cum uel si tu lectus eris:cum uel si ille lectus erit. Numeri plu.cum uel si nos lecti erimus:cum uel si uos lecti eritis:cum uel si illi lecti erūt. Et ulteriore futuro. Numeri singula.cum uel si ego lectus fuero: cum

uel si tu lectus fueris:cum uel si ille lectus fuerit. Nũe-
ri pluralis.cum uel si nos lecti fuerimus:cum uel si uos le
cti fueritis:cum uel si illi lecti fuerint.

Modo infinito siue perpetuo tẽpore præsenti numeris et
personis confusis legi.Eodem modo tpe ptõ lectũ esse.

Et ulteriore præterito lectum fuisse. Eodẽ modo tpe futu-
ro lectum iri.

Participia deducuntur ab hoc uerbo patiendi duo:præte-
riti temporis et futuri:ut lectus et legendus.

Et cætera talia quæ sunt tertiæ coniugationis correptæ sic
declinantur.Quædã in specie perfecta discrepant et ĩ ul-
timo gerundi:utputa.bibo bibi bibitum.scabo scabi:lãbo
lãbi:frãgo fregi fractũ:ago egi actũ: fugio fugi fugitum
pãgo pepigi pactum:facio feci factũ:parco pepci et parsi:
parsũ:iacio ieci iactũ:uico uici uictum: scindo scidi scissũ
pando pandi passum: mando mãdi manditũ:fodio fodi
fossum:emo emi emptũ.Et composita ab emo cano ceci-
ni cantum.Compositio aliter:ut succino succinui succen
tũ:uenio ueni uentum:ueneo ueni ueditũ:rumpo rupi
ruptum:capio cœpi captũ : et compositio habet deceptũ
linquo liqui lictum:inquio inqui:pario pepi partũ.cõpo
sitio mutat litterã.compio compi comptũ : demo dẽpsi
demptum:ludo lusi lusum:cudo cudi et cussi cussum: tẽ
no tempsi temptum:premo pressi pressum:quatio quassi
quassum:cedo cessi cessum:occido occidi et occisi:ut põ-
peius ait occisum:repo repsi reptum.carpo carpsi carptũ
sculpo sculpsi sculptum:nubo nupsi nuptum: gero gessi

gestum.mergo mersi mersum. spargo sparsi sparsum. lacesso lacessiui et lacessi lacessitum.facesso facessi quod significat abire.pasco paui pastum.cresco creui cretū.cerno creui cretum.sterno straui stratum.sapio sapui et sapiui sapitū.peto petiui et petii petitum. pluo ut Varro ait plui plutum.statuo statuis statutum.sternuo sternui sternutum.fluo fluxi fluxum.struo struxi structum . gigno genui genitum.pono posui positum.pecto pexui pexum. necto nexui nexum.ueteres dixerunt nexi pexi.excello excellui.pinxo pinxui pistum.aspicio aspexi aspectum . unguo unxi unctum . coquo coxi coctum . pellicio pellexi pelectum. tango tetigi tactum.dixere ueteres tanxi.tego texi tectum.sugo suxi suctum. cingo cinxi cinctum. traho traxi tractum.pergo perrexi perrectum.surgo surrexi surrectum.conquinisco conquessi.pungo pupugi punctum.

Sunt in hac coniugatione uerba quæ iterant primam syllabam speciei perfecti:ut Curro cucurri cursum. disco didici. pungo pupugi.pendo pependi.tendo tetendi . posco poposci.Et quædam alia confuse:ut pello pepuli.cano cecini.fallo fefelli.cado cecidi.

Sunt alia quæ iterant ultimam:ut trado tradidi.

Quædam addita præpositione etiam iterant: ut deposco depoposci.edisco edidici.præcurro præcucurri. Verba similia in specie perfecta.acuo aceo acui.frigeo frigo frixi. fulgeo fulgo fulsi.cerno cresco creui.paueo pasco paui. sto sisto steti.fero tollo tuli et tetuli.pendeo pendo pe-

pendi.pãdo patior passus sum. Verro Verto patiẽdi uer sus sum.

Sunt uerba quorum rectus non facile reperitur:ut furis furit:ouas ouat:roras rorat inquis inquit: faris uel fare fatur.daris uel dare datur.

Aliquando species perfecta aliũde uenit:ut furio insaniui. ferio percussi.fero tuli.uescor pastus sum.arguor conuictus sum.tollo substuli.ueneo uenditus sum.

Aliquando species perfecta aliter ualet quam iudicat:ut cenatus sum:pransus sum:iuratus sum.

Deponentia sic se habent.ordior orsus sum:loquor locutus sũ:labor lapsus sũ:paciscor pactus sũ et pepigi: proficiscor profectus sum:nãciscor nactus sũ:irascor iratus sũ.

Et cætera talia pauca sunt quæ discrepant: ut defatiscor defessus sum.comminiscor commentus sum. adipiscor adeptus sum.reminiscor caret specie perfecta : fruor fruitus et fretus sum.

Ero uerbum defectiuum naturæ faciendi sic declinatur.

Modo fatendi tempore præsenti. Numeri singularis. ego fero:tu fers:ille fert. Numeri pluralis:nos ferimus:uos fertis:illi ferunt.

Eodem modo tempore præterito minusquã perfecto. Numeri singularis.ego ferebam.tu ferebas:ille ferebat. Numeri pluralis.nos ferebamus: uos ferebatis: illi ferebant.

Eodem modo specie perfecta temporis præteriti. Numeri singularis.ego tuli:tu tulisti:ille tulit. Numeri pluralis.tulimus nos:tulistis uos:tulerunt et tulere illi.
Eodē modo tēpore præterito plusquā perfecto. Nūeri singularis.ego tuleram:tu tuleras:ille tulerat. Numeri pluralis.nos tuleramus:uos tuleratis:illi tulerant.
Eodem modo tēpore futuro.Numeri singularis.ego feram tu feres:ille feret. Numeri pluralis.nos feremus:uos feretis:illi ferent.
Imperandi modo tēpore præsenti ad secundā et tertiā personā.Numeri singularis.fer tu:ferat ille. Nūeri pluralis.ferte uos:ferant illi.
Eodem modo tpe futuro.Nūeri singu.ferto tu:ferto ille. Numeri pluralis.fertote uos:ferunto illi.
Modo optandi tpe præsenti.Numeri singularis.utinā ego feram:utinā tu feras:utinā ille ferat. Numeri pluralis. ūt nos feramus:utinam uos feratis:utinam illi ferant.
Eodē modo tpe præterito minusquā perfecto. Numeri singularis: utinā ego ferrem:utinā tu ferres:utinam ille ferret. Numeri pluralis.utinā nos ferremus:utinam uos ferretis:utinam illi ferrent.
Eodem modo tpe præterito perfecto. Numeri singularis. utinam ego tulerim:utinā tu tuleris:utinā ille tulerit. Numeri pluralis.utinam nos tulerimus:utinam uos tuleritis:utinam illi tulerint.
Eodē modo tpe præterito plusquā perfecto. Numeri sing. utinā ego tulissem : utinā tu tulisses: utinam ille tulisset.

Nu. plu. ũt nos tulissemus: ũt uos tulissetis: ũt illi tulissẽt.
Eodẽ modo tempore futuro. Numeri sĩgularis. utinã ego feram: utinam tu feras: utinã ille ferat. Numeri pluralis. utinam nos feramus: utinã uos feratis: utinã illi ferãt.
Modo coniungendi tẽpore futuro. Numeri singularis. cũ uel si ego tulero. cũ uel si tu tuleris. cum uel si ille tulerit. Numeri pluralis. cum uel si nos tulerimus. cum uel si uos tuleritis. cum uel si illi tulerint.
Modo infinito numeris et personis confusis tempore præsenti ferre. Eodẽ modo tempore præterito tulisse. Eodem modo tempore futuro: latum ire et laturum esse.
Gerundi uel participalia: et suppina uerba sunt. ferendi. ferendo: ferendum: latum.
Participia nascũtur ab hoc uerbo faciendi duo: præsẽtis et futuri tpis: ut ferẽs et laturus. nomẽ lator. appellatio latõ.

Feror uerbũ patiendi sic declinatur. Modo faten di tẽpore præsenti. Numeri singularis. ego feror: tu ferris: ille fertur. Numeri pluralis. nos ferimur: uos feri mini: illi feruntur.
Eodẽ tpe præterito minusq̃perfecto. Numeri singu. ego ferebar: tu ferebaris uel ferebare: ille ferebatur. Numeri pluralis. nos ferebamur: uos ferebamini: illi ferebantur.
Eodẽ mõ tpe ptõ. Nu. sing. ego latus sũ: tu latus es: ille latus est. Nu. pluralis. nos lati sumus: uos lati estis: illi lati sũt.
Et ulteriore ptõ. Nu. singu. ego latus fui: tu latus fuisti: ille latus fuit. Nu. plu. nos lati fuimus: uos lati fuistis: illi lati fuerũt et fuere. Eodem mõ tpe ptõ plusquã pfecto.

Nūeri singula. ego latus erā: tu latus eras: ille latus erat. Nūeri plu. nos lati eramus: uos lati eratis: illi lati erant.

Et ulteriore præterito plusquāpfecto. Numeri sing. ego latus fueram: tu latus fueras: ille latus fuerat. Nūeri plu. nos lati fueramus: uos lati fueratis: illi lati fuerant.

Eodē mō siue promissiuo tpe futuro. Nu sig. ego ferar: tu fereris: ille feretur. Nu. plu. feremur: feremini: ferentur.

Mō imperādi tpe præsenti ad secūdā et tertiā psonā tātū ferre tu: feratur ille. Nu. plu. ferimini uos: ferantur illi.

Eodē mō tpe futuro. Nu. sing. fertor tu: fertor ille. Nu. plu. feriminor uos: ferūtor illi. Modo optādi tpe præsenti. Nu. sing. ūt ego ferar: ūt tu feraris: ūt ille feratur. Nu. plu. nos ūt feramur: uos ūt feramini: ūt illi ferantur.

Eodē mō tpe ptō minusq̄pfecto. Nu. sing. ūt ego ferrer: ūt tu ferreris: ūt ille ferretur. Nūeri plu. ūt nos ferremur ūt uos ferremini: ūt illi ferrentur. Eodē mō tpe ptō pfecto. Nu. sing. ūt ego latus sim: ūt tu latus sis: ūt ille latus sit. Nu. plu. ūt nos lati simus: ūt uos lati sitis: ūt illi lati sint. Et ulteriore ptō pfecto. Nu. sing. ūt ego latus fuerī: ūt tu latus fueris: ūt ille latus fuerit. Nu. plu. ūt nos lati fuerimus: ūt uos lati fueritis: ūt illi lati fueriut.

Eodē mō tpe ptō plusquāpfecto. Nu. sing. ūt ego latus essē ūt tu latus esses: ūt ille latus esset. Nu. plu. ūt nos lati essemus: ūt uos lati essetis: ūt illi lati essent. Et ulteriore ptō plusquāpfecto. Nu. sing. ūt ego latus fuissem: ūt tu latus fuisses: ūt ille latus fuisset. Nu. plu. ūt nos lati fuissemus: ūt uos lati fuissetis: ūt illi lati fuissent. Eodē mō tpe futuro. Nu. sing. ūt ego ferar: ūt tu feraris: ūt ille fera

tur. Nu.plu.ūt nos feramur:ūt uos ferámini:ūt illi ferātur. Mō cōiūgēdi tpe futuro.Nu.ſing.cū uel ſi ego latus ero: cū uel ſi tu latus eris:cū uel ſi ille latus erit. Nu.plu.cū uel ſi nos lati erimus:cū uel ſi uos lati eritis:cū uel ſi illi lati erūt. Et ulteriore futuro.Nu.ſing.cū uel ſi ego latus fuero:cū uel ſi tu latus fueris: cū uel ſi ille latus fuerit. Nu.plu.cū uel ſi nos lati fuerimus:cū uel ſi lati uos fueritis:cū uel ſi illi lati fuerīt. Mō īfinito tpe præſēti nūeris et pſonis cōfuſis:ferri.Eodē mō tpe ptō latū eē.Et ulteriore ptō latū fuiſſe.Eodē mō tpe futuro:latum iri.Participia naſcuntur ab hoc uerbo patiendi duo præteriti tp:s et futuri :ut latus:ferēdus.

Audeo uerbū neutro paſſiuū ſic declinatur. Mō fatēdi tpe præſēti. Nu.ſing. gaudeo ego:tu gaudes: ille gaudet.Nu.plu.nos gaudemus:uos tis:illi dent. Eodē mō tpe ptō minuſq̄pfecto.Nu.ſing.ego gaudebā:tu bas ille debat. Nu. plu.nos gaudebamus: uos batis:illi bant. Eodē mō tpe pfecto.Nu.ſing.ego gauiſus ſū:tu ſus es: ille ſus eſt.Nu.plu.nos gauiſi ſumus:uos uiſi eſtis:illi uiſi ſūt. Et ulteriore ptō pfecto.Nu.ſing.ego gauiſus fui:tu iſus fuiſti:ille gauiſus fuit.Nūeri plu.nos gauiſi fuimus:uos uiſi fuiſtis:illi gauiſi fuerūt et fuere. Eodē mō tpe ptō pluſq̄pfecto.Nu.ſing.ego gauiſus erā:tu ſus eras:ille ſus erat. Nu.plu.nos gauiſi eramus:uos uiſi eratis:illi gauiſi erāt. Et ulteriore ptō pluſquāpfecto.Nu.ſig.ego gauiſus fuerā: tu gauiſus fueras:ille gauiſus fuerat. Nūeri pluralis.nos gauiſi fueramus:uos gauiſi fueratis:illi gauiſi fuerāt. Eodē mō ſiue promiſſiuo tempore futuro.Nūeri ſingularis

ego gaudebo:tu gaudebis:ille gaudebit. Numeri plu-
ralis.nos gaudebimus:uos gaudebitis:illi gaudebunt.
Modo imperādi tpe præsenti ad secundā et tertiā personā
Numeri singularis.gaude tu:gaudeat ille. Nūeri plu
ralis.gaudete gaudeant.Eodē modo tpe futuro Numeri
singularis:gaudeto tu:gaudeto ille. Nūeri pluralis.gau
detote uos:gaudunto illi.
Modo optandi tpe præsenti.Numeri singularis.utinā ego
gaudeam:utinā tu gaudeas:utinā ille gaudeat. Nume
ri pluralis.utinā nos gaudeamus:utinā uos gaudeatis:uti
nam illi gaudeant.
Eodē modo tpe præterito minusq̄perfecto.Numeri singu
laris.utinā ego gauderē:utinā tu gauderes:ūt ille gaude
ret. Numeri pluralis.utinā nos gauderemus:utinā uos
gauderetis:utinam illi gauderent.
Eodē modo tpe præterito pfecto.Numeri singularis.utinā
ego gauisus sim:utinā tu gauisus sis:ūt ille gauisus sit.
Numeri pluralis.utinā nos gauisi simus:utinā uos gauisi
sitis:utinam illi gauisi sint.
Et ulteriore præterito pfecto.Numeri sing.ūt ego gauisus
fuerim:ūt tu gauisus fueris:ūt ille gauisus fuerit.Nūeri
plu.ūt nos gauisi fuerimus:ūt uos gauisi fueritis:ūt illi
gauisi fuerint. Eodē mō tpe ptō plusquā pfecto.Nūe
ri sing.ūt ego gauisus eēm.ūt tu gauisus esses.ūt ille ga-
uisus esset. Nūeri plura.ūt nos gauisi essemus:ūt uos
gauisi essetis:utinam illi gauisi essent.
Et ulteriore ptō plusquampfecto.Nu.sing.ūt ego gauisus

fuissem: ut tu gauisus fuisses: ut ille gauisus fuisset. Nu. plu. ut nos gauisi fuissemus: ut uos gauisi fuissetis: ut illi gauisi fuissent. Eodẽ modo tpe futuro. Nũeri singu. ut ego gaudeã: ut tu gaudeas: ut ille gaudeat. Nu. plu. ut nos gaudeamus: ut uos gaudeatis: ut illi gaudeant.

Modo cõiugendi tpe futuro. Nũeri sing. cũ uel si gauisus ero: cũ uel si gauisus eris: cũ uel si gauisus erit. Nu. plu. cum uel si nos gauisi erimus: cũ uel si gauisi eritis: cũ uel si gauisi erunt. Et ulteriore futuro. Nũeri sing. cũ uel si gauisus fuero: cũ uel si gauisus fueris: cũ uel si gauisus fuerit. Nũeri pluralis. cũ uel si gauisi fuerimus nos: cũ uel si gauisi fueritis uos: cum uel si illi gauisi fuerint.

Modo infinito tpe præsenti nũeris et psonis cõfusis: gaudere. Eodẽ mõ tpe ptõ: gauisũ esse. Et ulteriore ptõ gauisũ fuisse. Eodẽ mõ tpe futuro: gauisũ ire et gauisurũ esse. Gerũdi uel pticipalia et suppina uerba sũt: gaudẽdi: gaudẽdo: gaudẽdũ: gauisũ. Participia ab hoc uerbo neutro patiẽdi nascũtur duo: præsentis tpis et futuri: ut gaudẽs et gauisurus: appellatio gaudiũ.

Sic declinantur audeo: fio: fido: et soleo. nã in specie pfecta habẽt ausus sum: cuius præsens et futurũ optandi est duplex: ut ut audeã et ausim: factus sum: fisus sũ: solitus sũ: ueteres dixerũt solui: ut ait Varro.

Olo uerbum neutrum sic declinatur. Modo fatẽdi tpe præsenti. Nu. sing. uolo ego: tu uis: ille uult. Numeri pluralis. uolumus nos: uultis uos: uolunt illi.

Eodẽ mõ tpe ptõ inimusq̃pfecto. Nũeri sing. ego uolebã:

tu uolebas:ille uolebat. Nu.plu.nos uolebamus: uos uolebatis:illi uolebāt. Eodē mō ptō pfecto.Nu.sing.ego uolui:tu uoluisti:ille uoluit. Nu.plu.nos uoluimus: uos uoluistis:illi uoluerūt et uoluere. Eodē mō tpe ptō plusquāpfecto.Nu.sing.ego uoluerā:tu uolueras:ille uoluerat. Nu.plu.nos uolueramus:uos uolueratis:illi uoluerāt. Eodē mō siue promissiuo tpe futuro.Nu.sing. ego uolam:tu uoles:ille uolet. Nu.plu.nos uolemus: uos uoletis:illi uolent. Mō imperādi tpe præsenti ad secūdā et tertiā psonā.Nu.sing. fac uelis tu:fac uelit ille. Nu.plu fac uelitis uos:fac uelit illi. Compositio admittit in præsenti.noli tu:nolite uos.Et in futuro: nolito tu.

Modo optādi tpe præsenti.Nu.sing.ūt ego ueli: ūt tu uelis:ūt ille uelit. Nu.plu.ūt uelimus nos:ūt uelitis uos: ūt uelint illi. Eodē modo tpe ptō minusquampfecto Nu. sing. ūt ego uellē:ūt tu uelles:ūt ille uellet. Nu. plu.ūt nos uellemus.ūt uos uelletis:ūt illi uellēt. Eodē mō tpe ptō pfecto. Nu. sing. ūt ego uoluerī:ūt uolueris tu:ūt uoluerit ille. Nu.plu.ūt nos uoluerimus.ūt uos uolueritis:ūt illi uoluerit. Eodē mō tpe ptō plusq̄perfecto.Nu.sing.ūt ego uoluissē:tu ūt isses:ūt ille isset.Nu. plu.ūt nos uoluissemus:ūt uos uoluissetis:ūt illi issēt.Eodē mō tpe futuro.Nu.sing.ūt ego uelī:ūt tu uelis:ūt ille uelit.Nu.plu.ūt nos uelimus:ūt uos uelitis: ūt illi uelint.

Modo cōiūgēdi tpe futuro.Nu.sing.cū uel si ego uoluero cū uel si tu uolueris:cū uel si ille uoluerit. Nu.plu.cum uel si nos uoluerimus:cū uel si uos uolueritis:cū uel si illi

uoluerit. Mō īfinito tpe præsēti nūeris et psōis cōfusis uelle. Eodē mō tpe ptō: uoluisse. Participiū præsētis tpis tātum: uolens: sic et nollens.

Eo uerbum neutrum sic declinatur. Modo fatendi tēpore præsenti. Numeri sing. ego eo: tu is: ille it. Nu. pluralis: nos imus: uos itis: illi eunt.

Edē mō tpe ptō minusquāperfecto Nu. sing. ego ibam: tu ibas: ille ibat. Nu. plu. nos ibamus: uos ibatis: illi ibant.

Eodē mō tpe ptō perfecto. Nu. sing. ego iui: tu iuisti et iisti: ille iuit et iit. Nu. plu. nos iuimus: uos iuistis et istis: illi iuerūt iuere et ierunt. Eodē modo tpe ptō plusq̄pfecto. Nu. sing. ego iuerā: et ierā: tu iueras et ieras: ille iuerat et ierat. Nu. plu. nos iueramus et ieramus: uos iueratis et ieratis: illi iuerāt et ierāt. Eodē mō siue promissiuo tpe futuro. Nu. sing. ego ibo: tu ibis: ille ibit. Nu. plu. nos ibimus: uos ibitis: illi ibunt. Veteres etiam dixere: iā ies: iiet. Modo imperandi tpe præsenti ad secundam et tertiā personā. I tu: eat ille. Nu. plu. ite uos: eāt illi.

Eodē modo tpe futuro. Nu. sing. ito tu: ito ille. Nu. plu. itote uos: eunto et iunto illi.

Modo optādi tempore præsenti. Numeri singularis. utinā eam ego: utinam eas tu: utinam eat ille. Numeri pluralis: utinā eamus nos: utinā eatis uos: utinam illi eant.

Eodem modo tempore præterito minusquā perfecto. Numeri singularis: utinam irem ego: utinā tu ires: utinam iret ille. Numeri pluralis: utinam iremus nos: utinam iretis uos: utinam irent illi.

Eodē modo tempore præterito pfecto. Numeri singularis utinā ego iuerim et ierim: utinā tu iueris et ieris: utinam ille iuerit et ierit. Numeri plu. utinā nos iuerimus et ierimus: utinā uos iueritis et ieritis: utinā illi iuerīt et ierint.

Eodē modo tpe præterito plusq̄pfecto. Numeri singularis. utinam ego iuissem et issem: utinā tu iuisses et isses: utinā ille iuisset et isset. Nūeri pluralis. utinā nos iuissemus et issemus: ūt uos iuissetis et issetis: ūt illi iuissēt et issent.

Eodē mō tpe futuro. Numeri singularis: utinā ego eam: ūt tu eas: utinā ille eat. Numeri pluralis. utinā nos eamus utinam uos eatis: utinam illi eant.

Modo coniūgendi tpe futuro. Numeri singularis. cum uel si iuero et iero: cū uel si iueris et ieris: cum uel si iuerit et ierit. Nu. plu. cū uel si iuerimus et ierimus: cum uel si iueritis et ieritis: cum uel si iuerint et ierint.

Modo īfinito tpe præsenti nūeris et psonis confusis ire. Eodē mō tpe ptō: iuisse et isse. Eodē mō tpe futuro: itū ire et iturū esse. Gerūdi pticipaliaque et suppina uerba sūt hæc eundi: eūdo: eūdū: itum. pticipale tantū: itu. Participia ab hoc uerbo neutro nascūtur duo: præsentis tpis et futuri ut iens huius eūtis: et iturus. Sic declinātur cōposita eiusdē: ut redeo adeo. Edo uerbum faciendi differt a cæteris uerbis tertiæ coniugationis correptæ in aliquot uocibus ut ego edo: tu es: ille ē: ego comedo tu comes: ille comest. Et ī ptō minusq̄pfecto optandi et cōiūgēdi. utinam ego essem: utinam tu esses: utinam ille esset: utinā ego comessem: ūt tu comesses: ūt ille comesset. Et sic ī multitudine.

In modo īperādi tpe præsenti.este comeste.tpe futuro.esto comesto.his uocibus.M. Cato sæpenumero utitur. ualet etiam et in eo analogia. Sunt uerba uocis tertiæ person æ et numeri singularis. ipso tamē significatu numeris et p sonis confusis quæ sic declinātur.

Modo fatendi tpe præsenti penitet.Eodē modo tpe præte rito minusq̄ perfecto:penitebat. Eodē modo tpe ptō per fecto:penituit.Eodē modo tpe præterito plusq̄ perfecto penituerat.Eodē modo tpe futuro:penitebit.

Modo imperādi tēpore præsenti et futuro:peniteat. Mo do optādi tpe præsenti:utinā peniteat. Eodē modo tēpo re ptō minusquā perfecto: utinā peniteret.Eodē mō tēpo re præterito perfecto:utinā penituerit. Eodē modo tēpo re præterito plusquā perfecto:utinā penituisset. Eodem modo tpe futuro:utinā peniteat.Modo coniungēdi tpe futuro:cum uel si penituerit.Modo infinito tpe præsenti penitere.Eodē modo tpe præterito penituisse.

Sunt uerba quæ ab aliis nascuntur uocis patiēdi etiā nume ris ac personis confusis quæ sic declinātur. Modo faten di tpe præsenti:legitur.Eodē modo tpe præterito minus quā perfecto:legebatur.Eodē modo tpe præterito pfcō lectum est. Et ulteriore præterito perfecto: lectum fuit. Eodē modo tpe præterito plusq̄ pfecto:lectum erat. Et ulteriore præterito plusq̄ perfecto:lectum fuerat.Eodem modo siue promissiuo:legetur.Modo imperādi tpe præ senti et futuro: legatur. Modo optandi tpe præsenti:uti nam legatur.Eodem modo tpe præterito minusquā pfe

cto:utinã legeretur. Eodẽ modo tpe præterito pfecto:uti nam lectum sit. Et ulteriore præterito perfecto:utinam le ctum fuerit. Eodem modo tempore præterito plusquam perfecto:utinam lectum esset. Et ulteriore præterito plus quãpfecto:utinam lectũ fuisset. Eodem mõ tẽpore futu ro:utinam lectum erit. Et ulteriore futuro : utinam lectũ fuerit. Modo ĩfinito tempore præsenti:legi. Eodem mo do tempore præterito:lectum esse. Et ulteriore præterito lectum fuisse. Eodem modo tempore futuro:lectum iri.

Sunt uerba plurimũ defectiua:utputa:infit. faxso faxsis fax sit. Salue imperandi et saluete:et modo infinitiuo saluere te iubeo. Saluo saluas pro salute danda Seneca usus est. Vnde patiendi saluor:et uocabulum saluator: quibus eti am in posteriore philosophia plinius utitur. cædo cædite haue hauete hauerẽ. quæso in præterito quæsi. et prima p sona præsentis quæsumus. quæsi utitur Lucretius.

DE ADVERBIO.

Duerbiũ sequitur uerbũ. nam sine eo sensus pfectus non uidetur. Cũ dico lego dubiũ est: an bene an ppe ram:ea de causa hæc pars inuenta cui est addita ĩteriectio nisi quis in numero luxuriari cupit.

Aduerbio accidũt tria:qualitas:significatio:figura. Quali tas est qua ĩtelligimus: an aduerbia ab aliis ptibus oratio nis oriãtur. s. noie:pronoie:uerbo: an per se fiant. A b acci dẽtibus aduerbia fiũt:ut ab docto docte. pauca discrepãt et probus ait esse undecĩ: utputa. duriter a duro : nauiter a nauo: largiter a largo: puriter a puro. Et in tus. diuini

tus a diuino:hũanitus ab hũano:publicitus a publico. A quibusdã duplex ẽ aduerbium:ut leniter et lene:faciliter et facile. In medio collatiõis gradu neutrale trãsit in ad uerbiũ:ut maius et melius:et alterius forme maiuscule me liuscule. Itẽ aliter in im:partim a pte: uiritim:regulatĩ:po culatim:guttatim: gradatĩ:aceruatim:furtim:geminatim minutatim:scortatim:chortatim:stillatim:sẽsim:sigillatĩ: turmatim:tactim a tãgo:tractim a traho:sepatĩ a separo.

Itẽ aduerbia esse creduntur cum dicimus. Sum uel es uel ẽ romæ:sacrificor ephesi: glorior sagunti : studui athænis pugnaui thebis:moror bonillis: fui gadrianopoli: eo ro mã:pergo athænas:decedens cilicia:uenio alexandria. Et cum significamus nos ituros: redeo alexandriã: rus adce do sic domũ atque militiã. Sunt etiã in.u.ut diu.noctu. M. Varro e pronoĩbus ita deducit:ille:illic: illuc: illinc:il lõ:iste:istic:istuc:istinc:istõ:hic:hæic:hinc:huc: idẽ ibidẽ: idẽtidẽ:eõdẽ:meus meatim:tuus tuatim:suus suatim:no ster nostratĩ: uester uestratim. Et significant more meo: more tuo:more suo:more nostro:more uestro: hæc uolu it esse tãtũ sedecim Varro : probus alia adiecit. Ex pro uocabulis.quo:qua.quomodo:quicque:quoque:quodã: quadã:uspiã:usquam:aliquo:alicubi:qualiter. Significa tio est qua quĩ uerba ualeãt accipimus:utputa. Tẽpo ris.modo.heri.hodie.nup.nũc.pridie. olim.cras.statim.

Loci.ĩtus.foris:ĩtro.foras.ĩde.aliũde.aliõ. Et quæ e pronoi bus nascũtur.ille.iste.hic.is.idẽ. Nũeri.semel.bis.ter. Et cætera talia. Adnuẽtis.sane. Hortãtis.eia.age.agite.

Ordinis:deinde:deinceps:prius.denique:primo:ante.
Interrogantis:Cur:quare:quid:itane:nempe:nonne:quam obrem:utrũ. Irascentis.ue. Inuocãtis.Heus:eueo:o Prohibẽtis.Ne. Adfirmantis.Næ. Separãtis. Seorsum:segregatim:semote. Euenti.forte:fortuitu. Qualitatis.bene:mal e pulchre:sapiẽter. Quantitatis.Nimie nimium:plus:maius: multũ:tantũ:tãtillũ:satis:parump.
Collationis.Magis:melius:fortius:potius: plus.Et subiũgitur quam uel intelligitur. Iurãtis.hercule:mehercule. mehercules.aquibusdam.pol:ædepol:perpol :castor:di-ussidius:mediussidius. Negãtis.Non:haud:nequaquã minime. Demonstrantis.en:ecce:eccum. Optantis: utinam:o:osi:quidsi:si:sisi. Exclamantis attractiõis est ut pro :iup piter:pro iuppiter:o tẽpora:o mores. Similitudinis:quasi:ceu:itaque:perinde:ac:acsi:ut:item :uelut : ueluti:tanquã:sic:quẽadmodum. Dubitantis.forsam: fortasse.fortassis.an uerũ. Respõdẽtis.hei heu. Comunicantis.pariter.una.simul. Optionis.potius.immo.
Personalis.meatim:tuatim.
Sunt aduerbia quæ cum unum significẽt dupliciter efferũtur.ut num.nunc.ut.uti.quomodo.aliquõ.ibi.ibidẽ. illo. illuc.prorsus.prorsum.forte.fortasse.fortassis.forsan. forsitan.tum.tunc.sicut.sicuti.rursus.rursum.
Sunt aduerbia quæ sibi respondẽt:ut tum.cum.quidam cõiunctioni adscribunt et aiunt tum esse inchoati:cum uero rei pfecte:ut etiam tam et quam . Sodes a quibusdam dicitur aduerbiũ precationis.a quibusdã nomẽ ad aliquid.

Sunt aduerbia in o:tertio:subito:consulto:matutino: conti
nuo:tripartito:gratuito:perpetuo:necessario:fortuito:o-
pinato. Et cætera talia:et alia i am.nequaquã:nequicquã:
bifariam:trifariam:quadrifariã:ab nequã appellatiõe. ne
quiter. Item alia in us:ut fũditus:radicitus:nudiuster
tius:cœlitus:stirpitus:eminus:cõminus.

Sunt aduerbia quæ habent similitudinẽ cum aliis partibus
orationis:ut cum uocabulo:subite:docte. Cum prouo
cabulo. quo:qui:qua. Cum pronoĩe.hæic:hac. Cum
uerbo.age:agite:pone. Cum cõiunctiõe.quare:si:quã
obrem:quando:ue:cum. Cum præpositiõibus.præter
ante:post.præ:contra:propter:circa: circũ:subter : iuxta :
coram:palam:prope:super:pene:usque.

Sunt aduerbia in. I. quæ uidẽtur uocabula esse:ut uesperi:re
ceptui:ostentui:motui : usui:iure:iniuria . Et alia apprime
adfatim.iũguntur cum præpositionibus:ut depost:dere-
pente:proporro:abhinc:abusque.

Attractio ĩ aduerbiis cũ adfectu. Quãdo aliquid fit quod
probamus et dicimus.a bene omnia:a prudenter omnia.
Quando admiramur. oe ridiculum caput . oe impuden
dẽtẽ hominẽ.eo quid. Quãdo ĩprobamus.heu indignũ
facinus.o crimen non auditum. Adseueratio quando ad-
nuimus aliquid iuste ac pie factũ dicimus fas.quãdo ne-
gamus dicimus nefas. Adseueratio et attractio simul.
pro nefas pro superi.pro iuppiter. Interiectio ĩ aduer-
biis:utputa dolentis.heu:hei:hoe:hue. Lamẽtandi.aa:
atat. Admirandi.labe:pape. Bacchantis.iho:ihoe.

Atridentis.ah:aha:hahaha. Hortantis.iage: iaie.
Laudantis.euge:e. Vitantis.apage. Vocantis.eo: o: eo. Ironice.Hui.a. Recordantis.em:e. Silentium iniūgendi.ist:staa. Prohibendi.ha.ha.aai. Conquerendi cum dolore.ai:a. Gementis:uou:uae. Reficiendi. Euan. Irridendi.bon:batt:babo. Veteres scribunt:cum hæ particulæ et similes suspiranter et motu animi enuntiantur ad interiectionem pertinere: quæ pars aduerbiorum est. Cum sine adfectu qui παθοσ dicitur proferuntur:aduerbium sibi uindicat. Quidam pro interiectione attractionē et adseuerationem posuere: quod altera pars attrahit altera adseuerat. Nostra cum non intersit in pluribus romani sermonis luxuriari membris cū aduerbio uagare permisimus.

DE CONIVNCTIONE.

Oniūctio quæ et uinculū siue copula dicitur est quæ nectit ordinatque sententiam.

Coniunctioni adcedunt tria.species: ordo:figura. Species uim ostendit:cuius partes sunt quinque. prima cōiungit utputa.que: atque: at:ac.

Altera disiungit et segregat.aut ne: an:ue:uel:neque: Tertia explet:ut quidem:equidem:tum:porro:quoque:autē: nimirum:ideo:igitur:saltem. Equis aliqua aduerbia esse putantur.

Quarta causalis et ut ait Probus quattuor:et.xx.habet particulas equis sunt simplices.vii.si:num:nam:quādo: qui

ſeu:ſed. Decem et ſeptem compoſitæ. ſiſi:etſi:ſi tum:ſiqui dem: etiamſi: quandoquidem: ſiue: prætera: ſin etiam: quatinus:niſi:tam etſi:namque:quoniam: quin etiam: et enim:enim uero. additur et quanam.

Quinta rationalis:ut probo uidetur tris et.xx. habet parti culas:equis ſunt ſimplices ſex.ut cæterum:item:ita :quip pe:enim uero. Additur his et ergo:com poſitæ. xiiii. præ ſertim:itaque:quia:quapropter:at qui:alioqui: ideo quo niam:quãquam: quamuis:et licet: propterea: quoniãqui dem:ſcilicet:quamobrem.

Probus .iii. coniunctiones eſſe et cauſalis et rationalis ſpe ciei. enim et enim:enim uero.

Sunt qui figurate legunt ſine:et putant rationalis ſpeciei. quod minime Probo placet.

Rationales dicuntur quod rẽ propoſitã ratione cõfirmãt utputa. lucet igitur dies eſt.

Sunt et aliæ inferendi coniunctiones:ut quamquam:quo- minus:et ſi:tam etſi.

Aliæ referẽdi: ut magis:potius: immo:tamquam. Plinius ſecundus inferendi appellat illatiuas et referendi relati- uas.

Et alia quæ ſũt modi fatendi. utputa:dum:quamquam: an tequam:poſtquam:quatenus. Et optandi ut utinam: ne: Et coniungẽdi:tam etſi:donicum.donec:quamuis:licet: dummodo:poſtquam:priuſquam.

Ordo eſt quo præponuntur et poſtponuntur coniun- ctiones. præponuntur octo. ac: at: aſt: ſine: ſeu:

uel:sin:aut. Subiiciuntur sex. neque:autem:enim:ue:que: quoque. cætere ut libet ponuntur.

DE PRAEPOSITIONE.

Ræpositio dicta: quia præponitur siue casum habeat siue componatur: ut ad illum eo et adeo. interdũ sub iicitur ornatus causa: ut tecum: mecum: italiam usque: cru rum tenus.

P ræpositionis inseparabilia sunt duo. species et uis. Species in quattuor partis distributa ẽ. prima seruit loquelis: ut di diduco. dis disiũgo. re reiicio. se secedo. am amnuo. com comparo. Secunda seruit accusandi casui cuius sunt xxx. ut ad: apud: ante: aduersum: aduersus: cis: citra: circũ: circa: contra: erga: contra: ĩter: intra: extra: iuxta: ob: penes: per: prope: propter: præter: post: pone: secundum: ultra: us que: trans: supra: secus: circiter.

Tertia species seruit auferendi cuius sunt. a: ab: abs: absque cum: coram: pro: cum: clam: de: e: ex: præ: palam: sine.

Tenus iũgitur et auferendi et gignendi: ut Lucretius labro rũ tenus interea perpotet amarũ absynthi: laticem.

Quarta species accusandi et auferendi subministrat: ut in: sub: super: subter. Vis est: qua præpositiones ualent: ut a- pud forum et coram prætore.

LIBER QVARTVS.

Omina iunguntur cum uocabulis gignendi: ut. T. li uius lacteæ eloquentiæ. P. scipio romanæ uirtutis. L. asinius miræ iucũditatis. Et uocabula cũ uocabulis. Imi tator uetustatis Maro. eloquii Ro. princeps Cicero. Rex

asiæ Mitridates.plenus fati.diues agri.rapax pecuniæ.cupidus lucri.studiosus poetarũ.Egenus rerũ.indigus opũ præscius.scius.conscius futurorum.gnarus uirtutis. particeps ĩpii.certus fati.Mille et duo milia nũmũ.sciẽs belli. Exercitus et expertus militiæ præfectus urbi et urbis.

Noĩa facta uocabula cũ noĩbus:ut Brutus Cicerõis: Lælius cicerõis:Eneas uirgilii.Mecenas maronis: Atticus asinii. Et cætera talia. Noĩa siue uocabula cum dtõ. Vtilis mihi. grauis illi.commodus urbi.iucundus omnibus. Itemque liberalis:idoneus:carus:pius:acerbus:pestifer :intentus:inimicus:inuidus:maliuolus:par:proximus:aptus.

Nomina siue uocabula cum accusatiuo.perosus lucem. exosus bella.tortus comã.ruber uultum . septus crinem corolla:et hæc eadem cum auferendi:ut flauus crinem et crine.

Nomina siue uocabula cum ablatiuo.secundus ab rege. mactus uirtute.insignis fama et egregius.Itemque uehemẽs gloriosus.conspicuus:contentus:orbus:incensus: uictus: adfectus:fatigatus:ĩfirmus: alienus:dignus:opus hac re. Opus illam rem dixere ueteres: et opus huius rei.

Et nomina et uocabula:ut Pompeio consule.cæsare dictatore.Rege Numa.

Verba omĩa cum nominatiuo iungũtur præter ea quæ cõfusos numeros atque personas habẽt:ut sum pius.fio prudens.sedeo hilaris. dominor libens.seruio inuitus. Ex illo priore dicimus.sum tibi curæ.et ex sequenti. fio ab illo diues.Et sic utimur auferendi quotiẽs aliunde significa-

mus res procedere:ut emi a te librum.oritur e monte fōs incedo honestus.ambulo sapiens.dormio securus.

Verba faciendi cum genitiuo et accusatiuo.damno te sceleris.arguo te criminis.æstimo parui.Item repræhendo. increpo:accuso:existimo censeo.moneo illum huius rei.

Sunt quædam uoces quæ per gignendi casum proferūtur ut quanti: tanti:tantidem:plurimi:minimi:pluris: minoris:parui:magni. Emo et uendo his genitiuis iunguntur licet Seneca ait.magno emisse neutralia:ut tanti illum facio. Et simpliciter cum genitiuo: egeo:indigeo:abundo : Deponentia:obliuiscor:misereor: reminiscor: discrucior: recordor. Ex his cū accusandi etiam casu: obliuiscor: reminiscor:recordor.

Et cū auferēdi:discrucior aīo et aīmo cū dtō : misereor tui et tibi. Et itē illa quæ sūt confusis nūeris et personis in uoce faciendi cum genitiuo et accusatiuo:penitet:tedet: miseret:piget:pudet.Et cum genitiuo tantum:interest : refert Et ambo cum auferendi pronominum:ut mea interest : tua:sua nostra:uestra.Et mea ipsius interest.

Verba faciēdi cum datiuo et accusatiuo:ut præfero rebus omnibus litteras:pono:præpono:antepono:fero : antefero:propero:rapio:surripio:euello:eruo:adsido:illudo: aduerto:duco:dico:rependo:præuideo:consulo:extorqueo: iudico:seruo:mitto subiicio:acquiro:do:præbeo:tribuo: īpendo:exibeo:impero:præsto:mando: præcipio:īduo mihi uestem et induo me uestem. Dono tibi munus et dono illum munere.prohibeo tibi hāc rem: prohibeo te ab

hac re. Et cũ datiuo tantũ: ĩpono tibi ideſt decipio te. pro uideo mihi: idemque ualet proſpicio et conſulo. unde cõ ſul deducitur. conſulo illum de uirtute ſcilicet conſilium accipio. Et in alio ſignificato. conſulo tibi conſiliũ do. ſol uo tibi nũmos: et aliter ualet. ſoluo te uinculis. rogo tibi hanc rem: et rogo te hanc rem. exuo tibi ueſtem. exuo te ueſtem. exuo te ueſtibus. Neutralia cum datiuo. noceo ti-bi. Cato per uim faciẽdi protulit: ut fruges a frigore noce bũtur. et columella utitur. metuo illi malũ: ſic et timeo. in uideo tibi litteras. ſtudeo libris: ueteres dixere libros. ob-ſtrepo tibi tãtũ. et itẽ ſupplico: adſum: adſideo: ſeruio obe dio: obtẽpero: placeo: parento: acquieſco: adcedo: adſen-tio. L. Siſẽna dixit adſentior: accurro: ſuccurro: obuiã eo: obuiam fio. Saluſtius dixit obuiatum eſt. A quibuſdam neutralia exiſtimantur prouideo et conſulo. ſed alteri re pugnat Ouidii carmẽ: conſulitur phebus: et dicimus cum genitiuo. oro boni conſulas ideſt prouideas.

Deponentia cum datiuo. medeor illi: conuicior: gratulor: peruaricor: patrocinor: ancillor: amicor: blandior: domi-nor: adulor. Pacuuius dixit noſtrum adulat ſanguinem. Et Cicero dominor natura patiendi protulit: luctor: ſer mocinor: altercor: inſidior: opitulor. Et quæ ſũt nũeris et pſonis cõfuſis: placet: libet: attinet: liquet: ptinet: accidit: cõuẽit: cõtigit: licet. quæ pro arbitrio ſcribẽtis trãſeũt ĩ ĩte gra. Verba faciẽdi cũ actõ oĩa: ut rideo: faſtidio: Neutra lia huic obliquo iũcta ſapiũt naturã faciendi: propterea nõ facile dignoſcũt: ut aro: pulſo: cano obiurgo: aduerto:

ſemino:curro curſum:nauigo equor:uigilo noctem. dor mio hiemē.uolo aerē.trāſeo flumē . Et patiēdi fiūt in ter tiis pſōis.cāpus curritur.nauigatur equor.uigilatur nox : aer uolatur. Tota mihi dormitur hiemps. transitur tibe-ris.Et quæ non tranſeunt.uiuo uitam . ſeruio ſeruitutem Et non contra.obiurgo illi et illum.aduerto tibi et te.

Deponētia cum accuſatiuo:populor:predor:enitor:uenor: metior:aſpernor:arbitror:ordior:meditor:adipiſcor: ue-reor:nanciſcor:iaculor:polliceor:comitor.molior:patior opperior:mereor:miſeror:piclitor:meditor:dignor: imi-tor:alloquor:emulor:liceor codicem deci.aſſe . Vtor hāc rem et illa re:ſic abutor et fūgor et fruor: et pro obligare: liuius decem uadibus uadatus eſt reum.et uador illum.lo quor magna.Itemque.ſequor: paciſcor:egredior: ingre-dior:adorior:teſtor:obteſtor: conſpicor: ſuſpicor:miror: ſector:contemplor:tueor:aucupor:tuor:piſcor:opinor: ul ciſcor:cōtemplor:precor. Et cōmunia uerba oīa quæ ſūt amplector:criminor:moror:oſculor:largior:hortor: ue-neror:hoſpitor:interprætor. Et ab his cōpoſita. Dignor il lū magiſtratu:confiteor iudici mandata.teſtor tibi mētē. Stipulor deliquētem.i.interrogo: et ſtipulor a cenſore .i. iterogor. Aliquando ſtipulari eſt ſpondere. Veritus ſū ra ro in patiendi natura cū duplici actō faciēdi uerba.flagi to rogo.doceo:poſco:peto:celo:ueſtio:exuo:cigo:mōeo: ſpolio:induo. Et ab his compoſita . doceo te litteras et de litteris. Quæ ſūt nūeris et pſonis cōfuſis cū actō: iuuat : decet:delectat. Et hæc trāſeūt in integra. Et quod nūquā

tranlit oportet.

Verba faciēdi neutralia et deponētia cū ablatiuo. honoro illū dignitate. hōesto opibus. hōero fructibus. īsignio. priuo: tēpero: obeso: opulēto: opimo: sagino: pulmēto: ībuo: afficio: placo deos ture. sacrifico: orbo. r̄dolet potus nectare. redolēt mella tymo. Valerius Flacchus redolētem nectare rorē. Virgilius. redolētque tymo fragrātia mella: careo: īdigeo: egeo: uulgus abhorret ab hac rōne. nō hāc rōnē: audio: accipio: cædo: discrepo: letor laude: desisto: uescor cibo: dissentior: glorior uictoria: cōfligo cū hoste et manus consero: pugno. luctor: et nitor hasta: mutuor: ut luna mutuatur lumē a sole. Et alterius uocis ac nature mutuo do: mutuo das: mutuo dat. et sic mutuo accipio: cōtēdo. male mereor et benemereor de illo. Demereor officio aīcū. Quintilianus pleniori obseq̄o demereor amātissimos mei: hoc ē bene mereor de amātissimis meis: ueneo. Pedianus. alii bona semūcia uenierūt. Oleo unguētū et unguēto. timeo tibi et de te. uapulo ab illo. exulo patria. nubit pōponia scipioni melius q̄ si dixeris a scipiōe. Mæret magno stipēdio nunc miles. Lr̄æ nullo merent lucro: et mereor stipēdia: pasco oculos pictura. Verba patiēdi ablatiuū cū præpositiōe adcipiūt: ut liber legitur a me. Sunt quædā uerba uoce neutralia sēsu patiēdi et ablatiuo iūgūtur et simpliciter pronūciātur: ut gaudeo: caleo calesco: tepeo tepesco: ardeo ardesco: frigeo frigesco: turgeo turgesco: rigeo rigesco: flaueo flauesco: palleo pallesco. Et cætera talia quæ principiū affectus signi

ficant:ut fio calidus.initium ibi est.ex his ardeo et palleo possũt accipere accusãdi casũ:ut palleo morbũ:et ardeo puellã.pendetque ab amore. Sũt uerba quæ p se ponũtur in tertia persona:ut pluit:tonat:grandinat:fulminat:coruscat:fulgurat:scintillat. Adcipiũt et noĩatiuũ:ut pluit lapis:sanguis: et ablatiuũ pluit lapidibus et sanguine. sic pluit grãdo et grãdine. Et in altera significatione fulminat aper. Noĩa siue uocabula cũ uerbo cõtẽtus sum raucus sum. fictus sũ. ortus sũ. Gerũdi et pticipia casus accipiũt uerborũ unde nascũtur:ut legens uolumẽ.legendi uolumen. Et futurũ modi infiniti id etiã seqtur quod indefinitũ est uerbũ:ut credo uos uolumen lecturum. Et credo uos lectũ ire:et a uobis lectum iri. Medius collationis gradus iungitur cum ablatiuo singularis nũeri et multitudinis.ut fortior achille hector:et achilles fortior troianis.ueteres etiã dixerũt de multitudine gẽtis suæ ut fortior troianis Hector.pro quo recens cõsuetudo accipit tertiũ gradũ cũ gtõ q dicitur supremus: et superlatiuus ut fortissimus troianorũ hector et græcorũ achilles: ueteres mihi uidetur hac uoce nõ significatiõe uariasse et alius est loquẽdi modus ut nõ legi doctiorẽ hominẽ q̃ Varronẽ et q̃ Varro est.utrique additur casus sui simplicis:ut prope urbẽ cũ dicimus:non omittimus propius urbẽ et proxime urbẽ. et illud consultissimus plebis troiane æneas:et eius gẽtis pugnacissimus hector. Seneca de puerorũ prima exercitatiõe sic ait. Facilius enĩ ĩsidũt singula circũscripta et carminis mõ ĩclusa:ideo pueris et

fētētias ediſcēdas damus:et has quas græci chrias uocāt qa cōplecti illas puerilis animus pōt:q adhuc nō capit certi fructus uim. Sūt hi floſculi qui primordia dicendi īſtituunt:et blande præcedūt eloquētiā futurā. Sentētia eſt uox uniuerſalis et breue dictū alicuius: quo intelligimus quod imitādū quodque uitādū in uita cupimus et pronūtiamus ſine mētione eius pſonæ qui dixerit. Et aliter. Sentētia eſt breuis ſermo hortās et dehortās:ut facere et pati fortia romanū eſt. Et liberi hoīs eſt ſine uoluptate uita. Noīatiuo nūeri ſing. hic liber hō ē:qui ſine uoluptate uiuit. gtō liberi hoīs eſt ſine uoluptate uiuere. dtō libero:hoī cōuenit ſine uoluptate uiuere. actō liberū hoīem eē exiſtimo q ſine uoluptate uiuit. uocatiuo o liber hō es ſi ſine uoluptate uiuis. ablatiuo ab libero hoīe procedit ſine uoluptate uiuere. Nūeri plu. Noīatiuo liberi hoīes ſūt q ſine uoluptate uiuūt. gtō liberorū hoīum uirtus eſt ſine uoluptate uiuere. dtō liberis hoībus adſcribitur ſine uoluptate uiuere. actō liberos hoīes eſſe cenſemus q ſine uoluptate uiuunt. uocatiuo o uos hoīes liberi eſtis q ſine uoluptate uiuitis. ablatiuo ab liberis hoībus exēplū ducitur ſine uoluptate uiuere. Chria ē uſus dictorū aut factorū q traditur notitiæ et exercitatiōis cā in ludis lrariis. Sumūt pulchra dictorū aut factorū exēpla et dant ediſcēda pueris. Alit. Chria eſt breue dictū quod ad pſonā rfert. unde pueris utilitas manat et iō nomē ſortita ē chria. genera eius plura ſūt. unū ut dixit ille aut dicere ſolebat. Alterū in reſpōdēdo ut iterrogatus diogenes

cur die accẽsam lucernam ferret: respondit. Inquiro ho
minẽ. et idem interrogatus de pueri ebrietate respondit il
lum a patre ebrio genitum esse. Tertium est in factis: ut
Crates cũ indoctum puerũ uidisset pedagogũ percussit.
Quartũ pene huic par: ut milo cũ consueuerit uitulũ fer
re taurum tulit. Item igitur dixit Cato. litterarũ radices a
maras esse: fructus iucundiores. Dixit Virgilius. Degene
res animos arguit. Et dicere solebat. M. Cato leges esse
neruos ciuitatis. Demosthenes orator interrogatus unde
tantũ eloquẽtie habuisset respondit. plus olei consumpsi
q̃ uini. Et. M. dicere solebat. Cura cibi magna uirtutis in-
curia. Noĩatiuo numeri singularis. hic Iugurta: dixit
omnia romæ uenalia esse. gtõ huius iugurte: dictũ fertur
omnia romæ uenalia esse. dtõ huic iugurte: protulisse li-
buit omnia romæ uenalia esse. actõ hũc iugurtam dixisse
memorant omnia romæ uenalia esse. uocatiuo o iugurta
ex animo dixisti omnia romæ uenalia esse. ablatiuo ab iu
gurta: dictũ scio omnia romæ uenalia esse. Noĩatiuo
numeri pluralis iugurte: dicere soliti sũt omnia romæ ue
nalia esse. gtõ iugurtarũ sermo fertur omnia romæ uena
lia esse. dtõ iugurtis: ex aĩo dictũ attribuerit oĩa romæ ue
nalia esse. actõ iugurtas: professos aiunt oĩa romæ uenalia
esse. uocatiuo o iugurte: uestrũ fuit dicere oĩa romæ uena
lia esse. ablatiuo a iugurtis: illud manauit oĩa romæ uena-
lia eẽ. Etiologia ẽ rõ causæ in exẽplo psonarũ cũ pro
põitur uita alicuius: ut licet regnãdi cã uiolare ius. Quia
idẽ fecit cæsar: et licet abstinerẽ a libidĩe qa idẽ fecit scipio.

Noĩatiuo numeri sing. hic. M. furius Camillus constantia ictus fortunæ uicit: et ego sic ferẽdo uincã. gtõ huius. M. furii camilli cõstantiæ fortuna fugit morã. Et sic mei ipsius par laus erit. dtõ. M. furio camillo fortiter ferẽdo cessit fortuna: et mihi perseueranti cedet. actõ. M. furium camillũ fortiter ferẽtẽ fortuna metuit. Et me non minus timebit. uocatiuo o. M. furi camille constantia fortunam domuisti. ablatiuo a. M. furio camillo fortiter ferẽdo fortuna exuperata traditur: et eodem modo a me uincetur. Noĩatiuo numeri pluralis. M. furii camilli fortiter aduersa ferendo uicerũt fortunã: et nos similiter faciemus. gtõ. M. furiorũ camillorũ fortis animus reppulit fortunã: et nostri facinus idem erit. dtõ. M. furiis camillis constanter ferẽtibus: fortuna locũ dedit nobis constantibus idẽ eueniet. actõ. M. furios camillos fortiter ferendo horruit fortuna. Et nos etiã refugiet. uocatiuo o. M. furii camilli fortiter ferendo fortunã uicistis. ablatiuo a. M. furiis camillis fortiter ferentibus: fortuna domita est: a nobis similiter uincetur. Vicia oris et linguæ non possũt nisi sono demonstrari: et in singulis litteris uiciũ eẽ põt ut cũ qs. I. crasse pronũtiarit Iotacismũ facit. cũ uero. L. labdacismũ. cũ uero. M. metacismũ: ischnotesia a uocis gracilitate: platiasmos est a uocis nimio hiatu. Cilostomia quãdo in sũmis labiis uox scinditur. Barbarismus in loquẽdo et scribendo uitiũ est cũ quis uel pronũtiarit uel insolenter scripserit. Eiusdẽ uitii reus est si quãdo aliqs minaciter aut crudeliter fecerit. nã crudele barbarum

dicimus. Ea uox ante diui aug. ætatem non fuit.
Soleciſmus eſt uicium in oratione. et dicitur a ſolis urbe ci
litiæ quæ pompeiopolis inde eſt appellata: quod eius in
cole athenienſibus uicioſe loqui uiſi ſunt.
Laus eſt in una quæ dicitur orthopeia quæ eſt emẽdata cũ
ſuauitate uocum explanatio.
Paraphraſis eſt interprætatio nõ tantũ mutato ſenſu: quã
do id quod alii ſcripſere nos ſcribere conamur: aut com
pendioſius: aut copioſius: aut ornatius. Quintilianus li
bro. x. Neque ego paraphraſim eſſe interprætationem tã
tum uolo: ſed circa eoſdẽ ſenſus certamẽ atque emulatio
nem: quæ uel ſola pueros ad aliquod dicendi genus per
ducit. et præſertim quæ fit carmibus uertendis. Itaque ni
hil utilius q̃ paraphraſticos facere.

Iamque petit finem pueris ſacer iſte libellus.
Cum ſit pro pueris tam breuis eſſe cupit.
Vna manus capiet totum puerilis: habebit
Ipſe tener nullum pergraue pondus hylas.

Habes ſuauiſſime Ranali quæ pro erudiẽdis pueris uſque
ad carmĩa et eloquẽtiã neceſſaria te poſcente uiſa ſunt: ĩ
quo ſũopere mihi placuĩ quod ſine palæſtra tranſegi: ne
que ius boni: neque prudentis hoĩs ratio eſt pueros lucta
exercere: prima enĩ ætas ſine uiribus illecebras atque blan
ditias: et iter peruium quærit: utinã aſſenſus adcedat præ
ſertim tuus: pro quo labor ſuſceptus ẽ: et ad finem per du
ctus. Si uero nimis elegantes aures non probarint: quod
copioſius et eruditius effici potuerit. parcant atque igno

ſcant oro. Cum pueris enim loquor: et ſi perſtiterit: te cly
peo utar. cui id roganti obſequi quam negare malui. Be
ne ualeas cum Mariote noſtro.

FINIS.

Venetiis Per Baptiſtam de
Tortis. M.CCCC.lxxxiiii.
die ultimo Martii.